poštnina plačana v gotovini

Domoljub

V Ljubljani, 21. oktobra 1936 Leto 49 • Štev. 43

Občine so narodova last

Dolga desetletja je bila pretežna večina slovenskih občin v rokah stranke slovenskega ljudstva. Zlasti naše podeželje se je z ljubeznijo oklepalo svojih občin. Pri vsakih volitvah se je resno trudilo, da bi poslalo v te svoje samoupravne edinice najboljše može. - Njim je zaupalo občine, da v njih po svoji najboljši vesti gospodarijo z občinskim premoženjem, skrbijo za kulturni in gospodarski napredek občine, in da iz teh samoupravnih trdnjav branijo tudi politične pravice slovenskega ljudstva. Izbrani možje so s premišljenim, prevdarnim delom opravičili zaupanje svojim občanov. V občini je vladal red. Pravica se je delila na vse strani enako. Niso poznali občanov dveh vrst: Občanov, ki uživajo pravice, in občanov, ki so brez pravic. Vsi so bili enakovredni, zato je ljudstvo v županu videlo očeta, ki se mu vsi pri srcu.

Nasprotniki ljudstva se vedno sramujejo svojega imena

Razumljivo je, da so bile ljudstvu občinske volitve prav iz teh razlogov važna zadeva. Udeležba pri občinskih volitvah je bila vedno velika, takrat, ko smo volili še po razredih in tudi kasneje, ko je bila vpeljana splošna in enaka volivna pravica. Nasprotniki so pri vseh volitvah nastopali pod raznimi oznakami in skušali ljudstvu dopovedati, da gre pri občinskih volitvah samo za gospodarstvo, ne za politične stvari. Iz politične zgodovine vemo, da se nasprotne politične stranke, zlasti pri občinskih volitvah niso upale nastopati s svojim pravim imenom, marveč so se najraje skrivale pod krinko raznih gospodarskih strank. Volivci v našem podeželju se pa tudi s tako lepozvenečo vabo niso dali speljati na led. Dobro so se zavedali, da so občinske volitve kakor tudi občine same velikega p o l i t i č n e g a p o m e n a. Zato so naši volivci povsod nastopali s svojim pravim imenom in odkrito povedali, kaj so in v katerih rokah žele imeti naše občine, namreč nekdaj v rokah Slovenske ljudske stranke, sedaj v rokah JRZ. S to svojo stranko so slovenski volivci zmagovali in vladali v naših občinah.

Zločin nad našimi občinami

Naravni tek dogodkov v političnem življenju naših občin je nasilno pretrgalo leto 1933. To leto je bilo za naše občine najusodnejše in najpogubnejše, odkar imamo občinsko upravo. Tedanji stebri diktatorskega režima so najprej razgnali od ljudstva izvoljene občinske odbore in župane in nato izvedli občinske volitve, kakršnih naše ljudstvo ne pomni. Ali naj morda podrobneje opisujemo kako so se tedanje občinske volitve vršile? Ali naj navajamo vsa preganjanja, ki so jih bili deležni naši najboljši ljudje, ko so se hoteli posluževati po zakonu dovoljenih pravic? Ali naj morda spomnimo na koncentracijsko taborišče v Mariboru, kamor so poslali mnogo nosilcev naših kandidatnih list, da so jih s tem spravili iz svojih rojstnih občin na dan volitev? Ali naj seštejemo vse ogromne vsote, s katerimi so okrajni glavarji kaznovali naše ljudi zaradi tega, ker so se drznili sestavljati kandidatne liste in za nje izgovoriti dobro besedo? Pustimo te žalostne stvari v miru. Saj ne bodo pozabljene nikdar. Živele bodo na najtemnejših straneh naše politične zgodovine.

Zadnje obč. volitve — udarec ljudstvu v obraz

Menimo, da leta 1933 ni bilo naravne mislečega človeka v Sloveniji, ki bi bil veroval, da so volivni rezultati občinskih volitev, kakor so jih razglasili tedanji mogotci svetu, izraz svobodne volje slovenskih volivcev. Ako so bile prej občine štirideset let trdno v rokah Slovenske ljudske stranke, kako bi bilo mogoče, da bi se ljudsko mišljenje hipoma spremenilo in svobodno izročilo svoje občine iz svojih rok. Te volivne rezultate je dalo nasilje, ki mu je pomagala goljufija.

Popravimo krivice, napravimo red!

Stojimo neposredno pred novimi občinskimi volitvami. Še nekaj dni nas loči od nedelje, ko bodo slovenski volivci zopet odločali o usodi naših občin. Ljudstvu je dana prilika, da napravi red v občinah. Občina naj postane zopet to, kar je bila nekdaj: srčna zadeva našega ljudstva. Možje poštenjaki in dobri gospodarji naj se zopet vrnejo v občinske hiše. Naj bo tako, kakor je bilo nekdaj: večini slovenskega ljudstva naj v nedeljo zopet pade v naročje pretežna večina slovenskih občin. Ljudstvo naj da prihodnjo nedeljo zadoščenje samemu sebi. Leta 1933 so z nasiljem zabranili ljudstvu zmagoslavno pot v občinske hiše. V nedeljo si bo ljudstvo svobodno zavojevalo pot v občinske hiše. To je edini odgovor zrelega ljudstva na nasilja in kršitve občinske samouprave.

Ali ne bi bilo v resnici žalostno spričevalo za politično zrelost ljudstva, če bi se kje bivši nasilniki pod lažnjivimi firmami zopet utihotapili v občine? Nekdanje strankarske oznake ne vlečejo več, naši politični nasprotniki so se poskrili pod razne druge strehe, odkoder vabijo ljudstvo, da bi se jih zopet usmililo in jih povzdignilo v politično življenje. —

Volilci, ne dajte se begati!

Za vašo stvar gre! Za vašo občino, za stvar slovenskega ljudstva! Ne odpirajte vrat, da bi mogli naši nasprotniki v novi obleki skozi vrata, ki ste jim jih vi odprli, zopet na dan! Bodite složni in zavedni, kakor nekdaj! Nasilniki morajo biti pri nedeljskih volitvah sojeni in obsojeni! Volja slovenskega ljudstva mora praznovati veliko zmagoslavje! — Nihče naj se več ne boji padlih veličin. Moško in ponosno strnimo vrste in korakajmo v slogi za svoje kandidatne liste v boj, vsi do zadnjega našega somišljenika! Opravljali bodo zopet vas in vaše kandidate, obrekovali vaše voditelje! Vse to naj vas ne moti! Tako so delali vedno, v tem edinem so bili veliki!

V novo, lepšo dobo!

Za nas govori zgodovina, za našo stranko pričajo dejanja. Stranka po vsej pravici pričakuje zaupanje ljudstva. Nedeljske volitve naj bodo popoln prelom s polpreteklo dobo, zmagoslavna pot v novo dobo. Po svobodnih volitvah obnovljene občine naj zopet postanejo trdnjave politične in gospodarske volje slovenskega ljudstva. Na vas, volivci je, da se to uresniči! Vera v politično razsodnost našega ljudstva nam pravi, da se bo uresničilo. Tako bodi!

JNS o „gospodarskih listah“

Že večkrat smo v našem listu opozarjali, naj nihče ne naseda ljudem, ki za sedanje občinske volitve sestavljajo tako zvane »gospodarske liste« in ki danes venomer zatrjujejo, da so pri izbiranju občinskih mož merodajni le gospodarski razlogi, politika pa nima pri občinskih volitvah nič opraviti. Kdor trezno misli, dobro ve, da takim krilaticam ne sme verjeti. Volk ostane volk, četudi se ogrne z ovčjo kožo! Politično nerazsodni ljudje pa tu in tam še nasedajo takim vabljivim frazam.

Kako naši politični nasprotniki sami sodijo o »gospodarskih listah« in o nepolitičnosti občinskih volitev, spoznamo iz besed, ki jih je pred zadnjimi občinskimi volitvami naslovil na slovenske volilce, vsemogočni generalni tajnik »večne« JNS g. minister in senator dr. Kramer. Takole je ta mogočni gospod prerokoval:

»Na osnovi novega občinskega zakona smo v mesecu juliju začeli z občinskimi volitvami, ki se vrše po banovinah... Tako je tudi pri nas. Iz tabora protivnikov jugoslovenske

ideje in nasprotnikov složnega sodelovanja ljudstva na javnih poslih slišimo sedaj same blage besede in izdana je parola: Vsi na volitve, ker te volitve niso politične, temveč gospodarske! Toda zdi se mi, da čimbolj govorijo danes tudi zagrizeni punktaši o gospodarskem značaju občinskih volitev, tem intenzivnejše mislijo na njihov politični pomen. Že verjamem, da imajo premnogi med njimi ambicijo, se po »gospodarski« poti zopet povzpeti na politične stolce. Nesporno je treba iz našega občinskega gospodarstva kolikor je le mogoče iztisniti strankarsko politiko. **Toda kdor bi hotel občinske volitve predstaviti kot zadevo, ki s politiko nima prav ničesar opraviti in pri kateri naši pogledi na splošna državna in nacionalna vprašanja sploh ne prihajajo v poštev, ta bi zavestno varal javnost. Občina kot osnovna upravna edinica igra v celokupnem našem državnem življenju v mnogočem odločilno vlogo. Ona bo mogla to svojo vlogo sebi in svojim občanom v prid, državi in narodu v korist vršiti le, če jo bodo vodili možje, ki so pozitivno usmerjeni v smislu državnega in nacionalnega programa. Občina v rokah boljševikov ali separatistov se izključuje iz sklopa onih interesov, ki jih zasledujeta država in celokupna njena uprava.**

Iz vsega povedanega vidite, kolikega političnega značaja pri vsem svojem gospodarskem pomenu so občinske volitve in kako velika je dolžnost vseh pravih narodnih ljudi, da zastavijo svoje sile za zmago zdrave nacionalne politike. **Kdor bi hotel našo občino zavesti v smer, ki nasprotuje programu današnjega jugoslovenskega režima, ta bi jo zavestno vodil v nesrečo. Organizirana nositeljica državne politike v narodu je Jugoslovenska nacionalna stranka. To je fakt, ki ga tudi njen najljutejši nasprotnik ne more zanikati.**

V volilnih dobah se radi pojavljajo apostoli, ki si izmišljujejo razne nevtralne parole. Eni so dobro namerni, ki naivno lovijo razne golobe po strehah, drugi so špekulanti, ki bi radi zmago ideje preprečili s prilivanjem vode, v kateri naj bi se na koncu sama ideja vtopila. **Mi ne bomo nasedli niti naivnim »nevtralistom« in še manj političnim špekulantom, ki nestrpno, a kakor trdno verujem, zaman čakajo, da bi občinske volitve v dravski banovini končale s tem, da bi zanikale 8. november (to je državnozborske volitve).«**

»Z neomajno vero v zmago nacionalne ideje gremo v boj zavedajoč se, da s simpatijo gleda na nas celokupna domovina, ker vršimo posel, ki ni strankarski v starem pomenu, temveč je državni in nacionalni v pravem pomenu te besede.«

Ker se g. senator dr. Kramer vedno proglaša za moža, ki hodi v politiki ravno pot, si ne moremo misliti, da bi on in ostanki njegove stranke svoje nazore o občinah in o pomenu občinskih volitev v tako kratkem času spremenili in na glavo postavili. In vendar ti ljudje postavljajo za občinske volitve le »gospodarske liste« in neprestano govore, da politika pri občinskih volitvah nima nič opraviti. Zato lahko mirnega srca trdimo, da je tako postopanje **naših nasprotnikov gola hinavščina.** Če so »punktaši« pri zadnjih volitvah skušali sestavljati »gospodarske liste«, je bilo to razumljivo, kajti JNS jim ni pustila, da bi se politično organizirali in nastopali. JNS je pa danes še stranka, ki je priznana in lahko neovirano deluje. Povsod bi lahko postavila liste pod svojim pravim imenom in zanje agitirala celo z nasiljem, kar se je v par primerih že pokazalo. Ni se jim treba bati, da bi bili njeni kandidati zaradi podpisa na listi denarno in z ječo kaznovani, da bi bili aretirani ali internirani, ali da bi z goljufijami in z glasovi mrličev manjšali njeno politično moč v občini, kar vse se je dogajalo na debelo pri zadnjih volitvah pristašem sedanje JRZ.

Slovenski volilci bodo zatorej pri občinskih volitvah šli mimo liste političnih hinavcev tako, kakor zaslužijo: **s prezirom.**

Kako smo volili doslej

Pri dosedanjih občinskih volitvah so politične skupine takole zmagovale in propadale:

JRZ je zmagala v sledečih občinah:

Rajhenburg, Senovo, Sromlje (okraj Brežice).

Dobrna (Celje).

Blagovica, Domžale, Homec, Ihan, Mengeš, Tuhinj (Kamnik).

Ribnica, Loški potok (Kočevje).

Mavčiče, Šenčur (Kranj).

Bučka, Cerklje, Kostanjevica, Mokronog, Raka, Studenec, Škocjan, Št. Jernej, Tržišče (Krško).

Zagorje ob Savi (Litija).

Brezovica, Dobrunje, Ježica, Polje, Št. Vid, Tomišelj, Sv. Jošt, Vrhnika (Ljubljana).

Gornja Radgona, Križevci, Sv. Jurij ob Ščavnici (Ljutomer).

Planina (Logatec).

Radvanje, Zg. Polskava, Sp. Polskava, (Maribor desni breg).

Št. Ilj v Slov. goricah (Maribor levi breg).

Ajdovec, Ambrus, Bela cerkev, Brusnice, Orehovica, Šmarjeta (v seznamu pretekli teden jo je tiskarski škrat izpustil, kar je nekaterim političnim nemirnežem vzbudilo škodoželjno upanje, da se bodo še enkrat lahko spustili v volivni boj, pa se jim ne bo treba). **Prečna, Sela-Šumberk, Šmihel-Stopiče, Št. Peter, Zagradec, Žužemberk** (Novo mesto).

Sv. Lovrenc **na Drav. polju,** Sv. Lovrenc **v Slov. goricah** (Ptuj).

Begunje, Kranjska gora, Mošnje (Radovljica).

Oselica (Škofja Loka).

Šmarje pri Jelšah, Št. Vid pri Grobelnem, Rogaška Slatina, Slivnica, Kostrivnica, Sv. Peter **na Medvedjem selu, Zibika, Žusem in Sv. Štefan** (Šmarje pri Jelšah).

V vseh teh občinah je zmagala JRZ.

Združeni nasprotniki so zmagali v sledečih občinah:

Vitanje (Konjice).

Čatež (Krško).

Gornji in Dolnji Logatec (Logatec).

Studenci (Maribor desni breg).

Lesce (Radovljica).

Ponikva in Pristava (Šmarje pri Jelšah).

JNS pa je zmagala v sledečih občinah:

Nikjer.

Doslej volilo 76 občin
JRZ dobila 68 občin
Opozicija 8 občin
JNS 0 občin

Kaj je delala banovina

Ker bo treba v zimskih mesecih določiti vsa javna dela, ki naj se izvrše na račun banovinskega fonda za javna dela in bednostnega sklada v upr. letu 1937-38, ter prav tako izdelati in pripraviti vse potrebne načrte, je sedaj prav najprimernejši čas za to, da se vsa ta dela končnoveljavno izberejo in določijo. **Zaradi tega je g. ban dr. Natlačen povabil vse člane banovinskega sveta, da do 14. novembra predlože sezname javnih del, ki naj bi v njihovih okrajih prišli v izvršitev v prihodnjem upravnem letu.** Ker prebivalci posameznih krajev še najbolj poznajo krajevne razmere in potrebe, bo najprimernejše, če sedaj opozore člane banovinskega sveta na vsa javna dela, ki se jim zde nujno potrebna. Na ta način bo vsem okrajem **že v naprej zajamčeno,** da bodo na pristojnem mestu prišle vse upravičene želje in potrebe glede javnih del do izraza. S tem pa bo tudi že v naprej preprečeno zapostavljanje kateregakoli okraja pri razdeljevanju podpor iz obeh banovinskih skladov za javna dela. Kakor v sedanjem upravnem letu, tako se bodo tudi v prihodnjem razdelila javna dela pravično po vseh okrajih, pri čemer se bodo vedno upoštevale krajevne razmere in zlasti položaj brezposelnega ali slabo zaposlenega delavstva.

Že v letošnjem letu je uspelo banovini, da je v vseh okrajih s podporami iz fonda za javna dela in bednostnega sklada omogočila nujno potrebna in važna javna dela, ki so prinesla našemu nezaposlenemu delavstvu po vsej banovini mnogo milijonov dinarjev zaslužka. V prihodnjem upravnem letu bo banovina z vsemi sredstvi še bolj podpirala izvrševanje javnih del. Med temi bodo najprej deležne precejšnjih podpor še številne banovinske in občinske ceste, nadalje regulacije in zagradnje hudournikov, kakor tudi gradítve vodovodov in kapnic. Prepričani smo, da se bodo vsi člani banovinskega sveta vabilu g. bana dr. Natlačena odzvali in tako omogočili sestavo nadvse važnega seznama potrebnih banovinskih javnih del. Tako načrtno gospodarstvo bo rodilo pri vseh javnih delih, ki se bodo v bodočnosti izvrševala na račun banovinskih fondov, neprecenljive uspehe. **Sedaj začeta javna dela in dela, ki bodo začeta v prihodnjem upravnem letu, se bodo smotreno nadaljevala do popolne izvedbe. S tem bodo odpadle vse neštete izgube, ki so v prejšnjih letih nastajale zaradi tega, ker se začeta dela niso pravočasno ali pa sploh ne nadaljevala.** Kljub velikanskim potrebam in velikanskim stroškom, ki so potrebni za ureditev najrazličnejših javnih naprav in zgradb v Sloveniji, bo prav lahko mogoče s smotreno gradbo javnih del doseči, da bomo v nekaj letih imeli zopet urejene zanemarjene ceste in zgrajene najpotrebnejše nove. Tudi najvažnejše regulacije bo v teku nekaj let mogoče zavarovati in dokončati, in končno bodo tudi vodovodi, s katerimi itak Slovenija ni slabo oskrbljena, dosegli potrebno izpopolnitev.

Polovično vožnjo v Ljubljano,
da si izberete najlepši zimski plašč, Vam tudi znana najboljša
damska konfekcija PAULIN
Ljubljana — Zvezda.
Ob nakupu se Vam ob predložitvi voz. listka povrne voznina 3. razreda oseb. vlaka od vsake žel. postaje v Sloveniji do Ljubljane.

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d **V Buenos Aires v Južno Ameriko je odpotoval** na svoje novo službeno mesto naš opolnomočeni minister in poslanik g. dr. Izidor Cankar.

d **Za senatorja je imenovan** bivši narodni poslanec g. Fran Smodej. Čestitamo!

d **25 letnico službovanja** v knjigoveznici Jugosl. tiskarne je praznovala te dni gdč. Marijanca Železnik. Na mnoga leta!

d **Za komisarja Delavske zbornice v Ljubljani** je imenovan banski svetnik dr. Lovro Bogataj. Je bil že skrajni čas, da so nekoliko pobrskali v sračje gnezdo.

Advokat

dr. Ivo Lulik

je preselil svojo pisarno iz **Frančiškanske ul. v Cigaletovo ulico 11** (za sodiščem) **Ljubljana**

d **Iz Rusije se je vrnil** te dni Simon Kurent, posestnik pri Sv. Katarini nad Hrastnikom. Pravi, da je še več naših rojakov v ruskem ujetništvu.

d **70 let je dopolnil g. Ivan Gašperlin** v Lužah, občina Šenčur pri Kranju.

d **70 let je dopolnil** znani ljubljanski hotelir Franc Miklič.

DOMAČE NOVICE

d **Družba sv. Rafaela** za varstvo slovenskih izseljencev bo imela Občni zbor dne 26. oktobra ob 4 popoldne v pisarni Rafaelove družbe, župnišče pri sv. Krištofu. Vsi prijatelji izseljencev iskreno vabljeni.

d **Potres so čutili** v Sloveniji preteklo nedeljo okrog 4 zjutraj.

d **Novo poslopje narodne skupščine** so blagoslovili preteklo nedeljo v Belgradu. Govorila sta minister dr. Kožulj in predsednik narodne skupščine Štefan Cirič, ki je pozival zlasti mladino, naj dvigne visoko svoje čelo in svoje srce v blagor domovine.

d **200 letnico frančiškanske cerkve** so proslavili 11. oktobra v Somboru. Navzoči so bili tudi: zagrebški nadškof-pomočnik dr. Alojzij Stepinec, splitski nadškof dr. Bonefačič in senjski škof dr. Barič.

d **Cena zemljišč se je dvignila** v Subotici po razvrednotenju francoskega franka. Za jutro zemlje so prej zahtevali 6 do 7 tisoč, sedaj pa hočejo 7 do 9 tisoč dinarjev.

d **Na banovinsko električno omrežje** so priključili vasi Hotemež, Loka pri Zidanem mostu in Marijin dvor. V kratkem priključijo Radeče in tudi Krško dobi še to jesen elektriko.

d **Več vagonov vina** so odposlali v zadnjem času iz Dalmacije v Češkoslovaško.

d **Bela kuga.** V celjski bolnišnici je umrla neka 26 letna mladenka iz okolice Žalca, ki si je dala po neki brezvestni ženski odpraviti plod v 8 mesecu nosečnosti. Dotično žensko, ki ji je stala na strani tudi neka babica, so že izsledili.

VINA dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani.**

d **Pet telet je povrgla** krava posestniku Martinu Gračnarju v Medlogu pri Celju. Porod se je izvršil en mesec prezgodaj in so bila vsa teleta mrtva. Tehtala so 100 kg.

d **Za nad 20 km od šole oddaljene dijake.** Prosvetno ministrstvo je odredilo, da se učenci srednjih šol do nadaljnjega lahko vozijo s poljubnimi vozili tudi iz krajev, ki so od mest, v katerih obiskujejo srednjo šolo, oddaljeni nad 20 km. To pa pod pogojem, da dospejo vsak dan pravočasno v šolo.

d **Nobenih velikih tovorov ne smejo prevažati** v Zagrebu po sedmi zvečer.

d **Izredno velikega delfina,** dolgega nad 5 m in težkega 1000 kg, so vjeli te dni v bližini Korčule Pravijo, da je žival prišla k nam iz Severnega morja.

d **Sarajevsko gledališče bodo razširili in povečali** tako, da bo če ne eno največjih, pa vsaj najmodernejše in najlepše v Jugoslaviji. Vlada jim je v ta namen obljubila 5 milij. dinarjev podpore.

d **Nad vse bogata je bila letošnja vinska trgatev v Sremu.** Vina je toliko, da vsepovsod primanjkuje posode. K sreči se oglašajo tudi tuji kupci, ker doma ne bi bilo mogoče vsega prodati po še dostojnih cenah. Vinogradi na Vršcu bodo sami dali okoli 1500 vagonov vina. V zadnjih petih letih bo to še najboljša trgatev. Veliko preglavice dela tudi še staro vino, ki ga vinogradniki niso mogli prodati, popiti pa še manj. Vino ima zelo slabe cene in sicer 0.80 do 1.75 Din za liter. — Zakaj pa je vendar grozdje na trgih tako drago?

d **Davkarje v Zagrebu** so, kakor kaže opozorilo tamošnje davčne uprave, neki zviti lisjaki že večkrat pošteno ogoljufali. Po tem opozorilu imajo vsi davčni izterjevalci dolžnost, da se pred nastopom službe pismeno izkažejo, nikomur od njih pa ni dovoljeno, da bi sprejemal kakršnakoli vplačila za davčno oblast.

d **Proti prostituciji.** Zagrebška policija je te dni izgnala nad dvesto deklet, ki so se bavile s sumljivimi posli. Zraven pa je policija odkrila tudi drugo prakso lastnikov javnih lokalov samih. Ti so nastavljali osebje za postrežbo kar v velikem številu, seveda brez odškodnine, da so s tem sumljive ženske dobile stalen kraj za shajanje in nečeden zaslužek. Seveda pa jih gospodarji niso nikjer prijavljali. Policija je take gostilničarje in kavarnarje predala oblastem, ki se z zavarovanjem bavijo in jih zraven opozorila na hude kazni, s katerimi bo v bodoče preprečevala take zlorabe.

d **Parnik »Slavija« je zgorel** na poti od Splita do Novega Vinodola. Vozil je nafto za severna dalmatinska pristanišča. Posadka se je rešila.

d **Dve tri z ljubljanske univerze.** Redno vpisovanje na ljubljanski univerzi je v glavnem zaključeno; prihajajo le še slušatelji, ki imajo kake predhodne izpite ali pa kak drug vzrok za naknadni — tudi dražji — vpis. Do onega ponedeljka vključno se je vpisalo na posamezne fakultete: na filozofsko 416 slušateljev oz. slušateljic, na juridično 345, na tehniško 345, na medicinsko 129, na teološko 169, skupaj 1627 slušateljev in slušateljic. V poletnem semestru 1935-36 je bilo vseh slu-

poveča delovanje organizma in ublažuje bolečine. Boljši krvni obtok dosežete z ASPIRIN tabletami, tem neškodljivim sredstvom proti prehlajenju, revmatizmu in zobobolu.

Vsaka tableta ima vtisnjen Bayer-jev križ

ASPIRIN

V. z. »Jugefa« k. d., Zagreb.
Oglas je reg. pod S. Br. 12.314 od 25. VI. 1934.

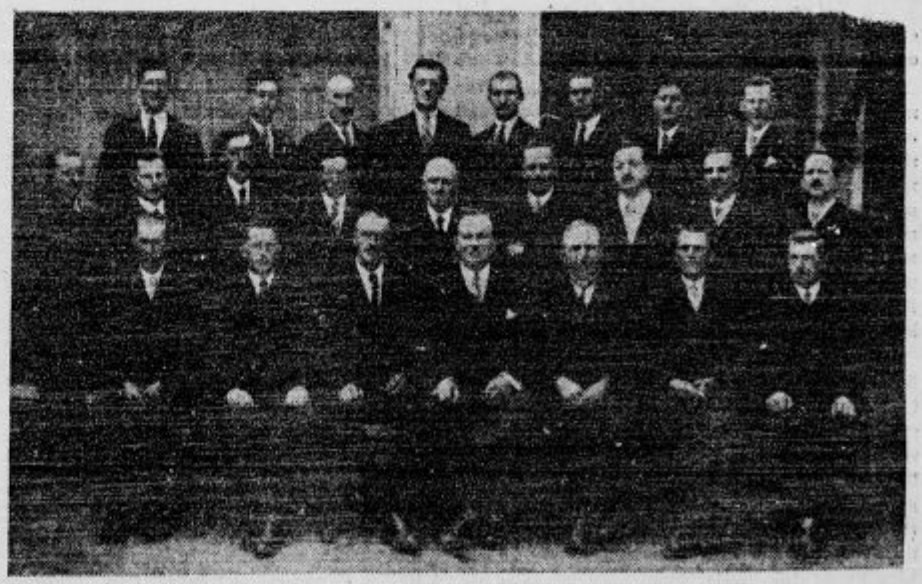

Tako-le odgovarja slovenski narod JNS-arskim batinačem! V Šenčurju pri Kranju, v središču nasilja pod bivšimi političnimi trinogi, je lista JRZ z županom Umnikom na čelu, ki je pod vlado JNS dolge mesece sedel po nedolžnem v ječi, dobila vseh 24 odbornikov. JNS, ki je pri prejšnjih volitvah prigoljufala »večino«, ni dobila niti enega odbornika!

65

šnotljev (-ic) 1597: vidimo torej, da je skupno število že naraslo za 30, pričakujejo še za najmanj 100 naknadnih vpisov. V šolskem letu 1936-37 je rektor g. prof. Samec Maks in dekani: filozofske fakultete prof. dr. Kidrič Franc, juridične prof. dr. Bilimovič Aleksander, medicinske prof. dr. Šerko Alfred, tehniške prof. dr. Gosar Andrej in dekan teološke fak. prof. dr. Lukman Franc.

d **10 jurjev je dobil nekdo** za dva res lepa vola na sejmu v Št. Vidu pri Stični.

d **Za pol dinarja so dvignili cene** kruhu v Belgradu.

d **Hrvatska »Gospodarska sloga« je hotela med drugim doseči tudi to**, da bi varaždinska občinska uprava znižala, če že ne odpravila vse trične pristojbine za kmetske pridelke. Občina pa je sedaj odgovorila s tem, da je objavila svoje dajatve banovini. Mesto, ki ima 14.000 prebivalcev, prispeva za banovino skoro dva milijona dinarjev v davščinah, dočim vsa okolica, ki šteje 50 tisoč prebivalcev, plača v ta namen le 250.000 dinarjev.

d **Še vedno štrajkajo** tramvajski uslužbenci v Zagrebu. Zahtevajo boljše plače.

d **Uredbo o vinogradništvu** izdelujejo v kmetijskem ministrstvu. Njen namen je preprečiti razširjenje vinogradništva v krajih, ki zanj niso primerni. Vlada hoče pospeševati vinogradništvo v vinorodnih krajih. Po tej uredbi bo treba postopno omejiti vse vinograde na ravnicah.

d **Zakon o elektrifikaciji države** bo kot enega med prvimi izdelal gradbeni minister dr. Marko Kožulj.

d **Nove občinske meje.** Na predlog notranjega ministrstva so kr. namestniki podpisali ukaz, da se sedež občine Prosenjakovci v murskosoboškem okraju prenese iz kraja Prosenjakovci v kraj Selo, ter ukaz, da se sedež občine Tacen v okraju Ljubljana-okolica prenese v Šmartno pod Šmarno goro. Kr. namestniki so na predlog notranjega ministra podpisali tudi ukaz, s katerim se mestni občini Ptuj priključijo veliki deli okoliških občin, tako, da bo nastala velika občina Ptuj.

d **Niso navdušeni za brezalkoholne pijače.** V Belgradu je bil občni zbor Zadruge za izdelovanje brezalkoholnih pijač. Na občnem zboru se je konstatiralo, da je bilo poslovanje zadruge zelo slabo in da je vse njeno premoženje padlo na 700 Din. Lansko leto zadruga sploh ni nič delala. Nastala je debata, ali naj zadruga še naprej životari tako ko doslej, ali naj likvidira. Odločili so se za životarenje, dokler ne pridejo boljši časi.

d **Železničarji pri naših ministrih.** V Belgrad sta te dni prispela zastopnika Kluba železničarjev JRZ iz Ljubljane. Bila sta sprejeta pri raznih ministrih glede raznih službenih vprašanj. Nerazumljavo postopanje nekaterih železničarjev pri do sedaj izvršenih občinskih volitvah v ne mali meri otežuje uspešno posredovanje zastopnikov železničarjev pri merodajnih oblasteh.

d **Veliki Ptuj.** Na kraljevski ukaz so priključeni deli sosednih občin mestni občini, in sicer Breg, Rogoznica in Grajena. So to deli sosednih občin, ki imajo popolnoma mestni značaj, posebno je omeniti grad »Zgornji Ptuj«, ki itak stoji skoraj v sredi mesta. S priključitvijo teh delov pridobi mestna občina okrog 2500 prebivalcev, tako da bo štela sedaj nekaj nad 7000 duš.

d **Žito za po toči oškodovane kmete.** Vreme je letošnje leto neusmiljeno oškodovalo našega kmeta, ki je v poletju z obupom gledal, kako mu toča uničuje poljske sadeže, zbija žito in sadje. Banska uprava je takoj potem, ko so prispela poročila iz vseh okrajev, obljubila priradetim svojo pomoč. Tako je priradetim kmetovalcem dala podpore v semenskem žitu in »Slovenec« je že poročal, da je bilo brezplačno razdeljenih po prizadetih okrajih 10 vagonov prvovrstne semenske pšenice in 4 vagone semenske rži. Naknadno pa so se javili še nekateri oškodovanci in tako je banska uprava tudi tem priskočila na pomoč. Brezplačno bo še razdelila skoraj 20.000 kg semenske pšenice in 3600 kg semenske rži. Od tega bodo dobili kmetovalci v celjskem okraju 7000 kg pšenice in pa 2000 kg rži. Občina Šmartno v Tuhinju sprejme 5000 kg pšenice, vas Zelše v občini Cerknici na Notranjskem pa 1000 kg pšenice in 500 kg rži. Vas Uršna sela v občini Toplice prejme 2000 kg pšenice in 1000 kg rži. Vas Ložnica v občini Makole dobi 100 kg pšenice in 100 kg rži, občina Strigova pa 1500 kg pšenice. Tako bodo kmetovalci, ki jim je gotovo tudi nesrečno jesensko vreme napravilo mnogo škode, vsaj deloma preskrbljeni s semenskim žitom, ki bi ga ne mogli sicer od nikoder vzeti in niti kupiti.

d **Zloglasnega vlomilca** Benovška so kamniški orožniki te dni izsledili in srečno djali pod ključ. Orožniki so namreč zvedeli, da se Benenšek zadnje dni skriva v seniku posestnika Alojza Senožetnika na Gozdu pri Kamniku. Bližina na nevarnega zlikovca je pomenila, da pripravlja vlom, in topot v kamniškem okraju. Orožniška patrola, v kateri so bili narednik Šerjak in kaplarja Langenfus in Kovačevič, se je takoj z avtomobilom odpeljala v Črno, odkoder so od treh strani neopaženo prišli do kozolca, na katerem je spal Benovšek. Ta jih ni opazil, dokler ga niso pozvali, naj pride dol in se vda. Vlomilec pa se ni ganil. Zavit v seno je ostal nepremičen in se ni zmenil za prigovarjanje orožnikov, ki se niso mogli povzpeti na visoki senik, dobro vedoč, da je Bezovšek oborožen in da bi brez pomišljanja streljal. Ko so mu zagrozili, da ga bodo zgrda spravili iz senika, se je javil in vrgel skozi vrata revolver, češ da se vda. Mirno se je nato dal ukleniti, ker je videl, da ni nobenega izhoda. Najbrž je računal, da se mu bo pozneje spet posrečilo pobegniti. Kamniški orožniki so ga zvečer privedli v Kamnik na orožniško postajo, kjer so mu najprej izpraznili žepe. Pri njem so dobili šest jurjev, ki so mu še ostali od vloma pri Fedranovi v Bočni, osem pa jih je zapravil na Koroškem, kjer se je 14 dni prav imenitno zabaval. Imel je še več drugih vrednosti, v novem nahrbtniku pa perilo. Vse vlomeje kar sam od kraja priznal. Z nasmehom je pripovedoval, kako je vlomil in koliko odnesel. Povedal je tudi, kam je dal ukradeno blago. Tako ima vse, kar je ukradel, v Mozirju pri Martinu, spravljeno v senu v Martinovem seniku. Hranilno knjižico na 76.178 Din pa je odvrgel, ker je ni mogel spraviti v denar, v bojazni, da ga ne bi izdala. Mladi, komaj 24 let stari vlomilec je nato orožnikom priznal, da bi takoj streljal nanje, če bi se srečali na poti. Tudi iz senika na Gozdu bi streljal »do zadnjega diha«, če bi se orožniki približali vratom. No, namestu da bi izvršil še nameravani vlom v Črni, pa je moral za varne zapahe kamniškega okrajnega sodišča.

d **Opozarjamo na današnji oglas damske konfekcije Paulin v Ljubljani, Kongresni trg 5.**

IZ DOMACE POLITIKE

d **V sedmih slovenskih občinah so bile občinske volitve** zadnjo nedeljo. Nasprotniki so zmagali samo v občini Pristava, v šestih pa je prodrla naša JRZ. V občini Slivnica je dobila JRZ 17, opozicija pa 1 odbornika. V občini Kostrivnica bo imela JRZ vseh 18 odborniških mest. Pri Sv. Petru na Medvedjem selu je dobila JRZ 17 odbornikov, nasprotniki pa 1. V Zibiki si je priborila JRZ 15 odborniških mest, združeni nasprotniki pa 3. Občina Žnsem je dala JRZ 16, nasprotnikom pa dva odbornika. V občini Sv. Štefan je dobila JRZ 16, nasprotniki pa 2 odbornika.

d **Kdaj bodo občinske volitve v drugih banovinah.** Notranji minister je pooblastil bane donavske, zetske in vardarske banovine, da lahko razpišejo redne volitve občinskih odbornikov in sicer v zetski banovini 22. novembra, v vardarski in donavski banovini pa 6. decembra letos. Ker so se v moravski in v vrbaški banovini občinske volitve že izvršile, objavljeno pa je bilo, da se bodo volitve vršile v dravski banovini 25. oktobra, v drinski banovini 8. novembra, v primorski banovini 15. novembra, v savski banovini pa 6. decembra, bodo na dan 6. decembra po vseh banovinah končane volitve občinskih odbornikov za tekočo triletno dobo.

d **Ena izmed mnogih laži**, ki jih naši nasprotniki širijo po deželi je ta, da strašijo ljudi, ki so pod pritiskom ali zaradi nepoučenosti podpisali nasprotne liste kot kandidati ali kot predlagatelji, da bodo kaznovani, ako ne bodo volili listo, ki so jo podpisali. Kljub podpisu na nasprotni listi lahko vsakdo voli listo JRZ, kajti volitve so po zakonu svobodne.

d **Razkroj Jugosl. nacion. stranke** (Kramer-Puclievci) je v polnem teku. P. Uzunović je pismeno obvestil predsednika stranke Pe-

ro Živkoviča, da odlaga častno predsedništvo v JNS. Ta odložitev častnega predsedništva pomeni istočasno tudi njegov izstop iz stranke. Zdaj bodo sledili Uzunoviču še nekateri člani glavnega odbora te stranke, med njimi advokat in bivši poslanec Mihajlo Živančevič, bivši podpredsednik senata Jovan Altiparmakovič, senator Svetozar Tomič, senator Jovan Aleksič senator Kosta Timotijevič, senator Miljutin Dragovič in še nekateri drugi. »Jutro« je seveda do zadnjega trdilo, da so vse vesti o odstopu Uzunoviča neresnične.

d **Za romunskim zunanjim ministrom** Antonescom se je ustavil na povratku iz švicarske Ženeve v Belgradu tudi bolgarski ministrski predsednik Kjuseivanov. V Belgradu je ostal dva dni. Kjuseivanov je časnikarjem dejal, da je z ministrskim predsednikom Stojadinovičem razpravljal o vseh vprašanjih, ki se tičejo obeh držav ter sta oba ugotovila, da soglašata v vseh teh vprašanjih, a tudi v vseh vprašanjih, ki se tičejo miru.

d **Tudi turški zunanji minister** dr. Tevfik Ruždi Arras se je mudil pretekli teden v Belgradu. Posvetoval se je z min. predsednikom dr. Stojadinovičem in je bil sprejet tudi pri knezu-namestniku Pavlu.

d **Radičev sin Vladimir** se je vrnil s svojo ženo iz Francije v Zagreb. V Franciji je bival več let. Tudi nekateri drugi vodilni radičevci so dobili dovoljenje za vrnitev v Jugoslavijo.

d **Hrvatski časopis »Obzor« piše**, da so pri zadnjih volitvah hrvaški volilci v vrbaski banovini bili disciplinirani in da so v veliki večini glasovali za listo bivše HSS, ali združene opozicije. Pač pa so muslimani v veliki večini glasovali za JRZ. Tudi večina srbskih volilcev je glasovala za JRZ. Srbski zemljoradniki, o katerih se je mislilo, da so v vrbaski banovini zelo močni, so dobili samo štiri občine od vseh tistih, kjer so samostojno nastopili. Za JNS so izključno glasovali srbski volilci, ali je rezultat zelo porazen, ker so kljub živahni agitaciji vsega skupaj dobili v celi banovini le dve občini. Celo Hodžera je boljše odrezal, ker si je osvojil šest občin. Pač pa je združena opozicija dobila 28 občin. V vseh teh občinah so hrvaški volilci kot en mož glasovali za združeno opozicijo.«

d **Komunistično hujskanje delavstva.** Nekateri hujskači raznašajo vesti, da obstoja načrt zakona o najnižjih mezdah, po katerih naj bi znašala minimalna mezda Din 13.50. Zvišati bi se smela ta mezda za največ 75 odstotkov. Kakor je znano, tak načrt ne obstoja, če pa obstoja, ga merodajni faktorji ne jemljejo resno v obzir. Zakon o minimalnih mezdah bo vendar izdan zato, da delavstvu pomaga, ne pa, da pomaga zniževati sedanje plače.

NESREČE

d **Zgorelo je gospodarsko poslopje** posestnika Silvestra Kalčiča v Dogošah pri Mariboru. Isti večer je gorelo v isti vasi tudi pri posestniku Simonu Krasniku.

d **Hlev in gospodarsko poslopje sta zgorela** kmetu Sušniku Janezu v Tučni pri Kamniku.

d **Ognjeni zublji so uničili** hleve Hajdnika Cirila na Ličnici pri Ločah.

d **Radi nesreče preložena poroka.** V Cigoncih pri Slov. Bistrici so nameravali obhajati svatbo. Odpeljali so se dopoldne na dveh avtomobilih k poroki. V prvem je bil ženin z družicami in svojimi tovariši, v drugem nevesta Terezija Rak iz Cigoncev v družbi očeta, starešine in 3 svatov. Avto je bil last avtoizvoščka Čafa iz Slov. Bistrice. Ko je šofer pripeljal do mosta, ki vodi čez potok Ložnico, je pridrvel nasproti drug avto. Šofer se je svojemu tovarišu izognil, pa ga je v naglici zaneslo malo preveč ob stran in naenkrat je avto z nevesto in svati vred smuknil čez nabrežje ter obležal kake tri metre globoko doli v koritu Ložnice, ki je sedaj precej globoka in deroča. Z veliko težavo so se ponesrečenci rešili iz avtomobila, ki je precej poškodovan. Dobili so vsi več ali manj hude poškodbe, najhujše pa oče starešina, ki se je moral zateči k zdravniku. Poroka je bila zaradi te nesreče seveda preložena ter se bo morala vršiti drugič.

d **Ker je kolesu odpovedala zavora.** Te dni so v Ljubljano v splošno bolnišnico pripeljali grozno razmesarjenega in potolčenega 29 letnega brezposelnega delavca Franca Pustoslemška iz Spodnjih Kalič pri Kamniški Bistrici. Pustoslemšek se je peljal od kraja Žaga s kolesom proti Kamniški Bistrici. Na kolesu pa je peljal še enega svojega tovariša. Tako sta privozila na klanec. Tam pa se je Pustoslemšku naenkrat utrgala veriga, obenem pa je kolesu odpovedala zavora. Oba moža na kolesu sta bila prepuščena kolesu, ki je s silovito naglico zavozilo v kup skal, kjer sta oba obležala, obenem pa se je razbilo kolo. Pustoslemškov tovariš je dobil le lažje praske in ga ni bilo treba prepeljati v bolnišnico, pač pa je dobil Pustoslemšek sam zelo nevarne in strašne poškodbe po vsem telesu in glavi. Glavo ima tako razmesarjeno in razbito, da so bili možgani kar vidni. Njegovo stanje je skrajno resno.

d **Razne nezgode.** Kacian Katarina, hči posestnika, stara 5 let, iz Hodiš pri Slovenski vasi pri Ptuju, se je polila z vrelo vodo in se močno opekla po vsem telesu. — Gorišek Iv., 67 letni posestnik iz Globoč pri Vojniku, je padel na pošti v Vojniku in si zlomil roko. — Ljubljanski tramvaj je podrl 27 letnega krojaškega pomočnika Jožeta Berganta. Pri padcu je dobil Bergant hude poškodbe na glavi. — Oni torek se je pripetila 58 letnemu Müllerju Ivanu iz Zagorja precej huda nesreča. Ko je žagal na svoji cirkularki drva trgovcu Kendi na postaji, je po nesreči s prsti leve roke prišel preblizu žage, ki mu jih je dobesedno vse odžagala, da so obviseli samo še na koži. — Mlinarič Marija, 42 letna posestnica iz Prekorja pri Škofji vasi, je doma padla in si zlomila roko. — Makovec Frančiška, 25 letna delavka v tovarni Volta v Celju, doma s Sp. Hudinje, je nabirala v gozdu gobe in se zbodla na trnu v nogo. Sledilo je zastrupljenje krvi in je morala Makovec iskati pomoč v bolnišnici. — Ko je 37 letni posestnik Ravnak Filip iz Prelog pri Konjicah pripravljal stelo, si je s sekiro odsekal levi kazalec in sredinec. — V Kompolju pri Vidmu so mlatili ajdo na mlatilnici. Na stroju se je utrgal jermen ter je težko železo padlo na glavo posestniku Janezu Adamiču. Železo je Adamiču popolnoma izbilo desno oko.

Slovenski dom

JE NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM ČITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POŠLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

NOVI GROBOVI

d **Ne veš ne ure ne dneva.** V Tržiču je umrl Franc Pirc, uslužbenec bombažne predilnice. — V Cirkovcih je v Gospodu zaspal železniški upokojenec Andrej Debenak. — V Gorenjih Podpoljanah pri Velikih Laščah je zapustil ta svet Tomšič Anton. — V Novi Cerkvi pri Celju je preminul Janez Lebič, oče škofijskega tajnika g. Jurija Lebiča. — V Zagrebu je umrla Lea Hafner. — V Trzinu so djali v grob absolvir. jurista Jakoba Kmetiča. — Iz Kleč so odnesli na pokopališče v Stožice posestnika Matevža Jeromena. — V Dravljah pri Ljubljani so pokopali strojarja Valentina Nastrana iz Zg. Šiške. — V Mariboru je zapustil solzno dolino kavarnar Alojzij Ivančič. — V Lescah je umrla Pavla Triplat. — Na Selih pri Šumberku je odšla v večnost 77 letna Jera Ozimek. — V samostanu šolskih sester v Mariboru je odšla po večno plačilo redovnica s. Elizabeta Pečovnik. — V Ljubljani

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Sovjetska Rusija postaja, z ozirom na klaverni položaj španskih rdečkarjev na bojišču, precej razburjena. Sovjeti se boje, da bi zmaga upornikov ne pomenila samo zmage »fašizma« v Španiji, ampak tudi v Franciji. Sovjetsko časopisje se ne jezi toliko nad Italijo in Nemčijo, ki menda zalagata španske upornike z orožjem, kakor na Francijo in Anglijo, ki baje španske upornike na skrivaj podpirata in tako ovirata svetovno revolucijo ruskega boljševizma.

Velik uspeh so dosegli ta teden uporniki na severu pri Oviedu. Kakor na jugu, v Alkazarju pri Toledu, so bili tudi v Oviedu uporniki več mesecev oblegani in bombardirani od vladnih čet. Vladni asturski rudarji-dinamitarji so že cele tedne z brezprimerno hrabrostjo in požrtvovalnostjo napadali Oviedo, vdrli vanj in ga skoraj docela osvojili. Le majhen del tega mesta, okrog stolne cerkve je še ostal v uporniških rokah. Uporniške čete, ki so šle obleganim na pomoč, so bile na poti od vladnih čet večkrat krvavo vržene nazaj in izgledalo je, da bo njih pomoč prišla prepozno. Vendar ni bilo tako. Dne 17. oktobra zvečer ob 8 so uporniki, med katerimi je bilo precej Marokancev, vdrli v mesto, in osvobodili obkoljene tovariše. Seveda so izgube na obeh vojskujočih se straneh zelo velike. Vladni asturski rudarji so pustili na bojišču pri Oviedu 5000 mrtvih. Tudi izgube upornikov so bile strašne. Saj so našli pri zavzetju Ovieda od posadke 2500 mož, menda samo 300 pri življenju, od 70 častnikov samo dvajset. Klobuk doli pred takimi junaki za vero in svobodno domovino.

Na vsej fronti okrog Madrida se vrše boji, ki pa imajo za enkrat na splošno bolj izvidniški značaj. Uporniki so po zadnjih poročilih zavzeli zapadno od Madrida zelo važne strategične točke, menda zadnjo obrambno črto pred Madridom. Uporniki so presekali železniško progo Madrid—Valencija in imajo tudi vse glavne ceste, ki peljejo iz prestolnice (razen ene proti vzhodu) že v svojih rokah.

Če ne pride kaj posebnega vmes, n. pr. hudo deževje, ki onemogoča bojevanje v zraku in na suhem, so dnevi rdečega Madrida šteti. Vsi pošteni ljudje se bodo oddahnili, ko bodo komunistični razbojniki odšli v tujino za zlatom, ki so ga ukradli tako hudo preizkušanemu španskemu narodu in zlate zaklade spravili za sebe v inozemstvo — na varno.

KATOLIŠKA CERKEV

s **Drobiž.** Bivši vseučiliški profesor Georges Renard je bil te dni posvečen v duhovnika v francoskem Nancy-u. — Največja cerkev na svetu je cerkev sv. Petra v Rimu, v katero gre lahko 54 tisoč ljudi. Nato se vrste: milanska stolna cerkev (za 37 tisoč), sv. Pavla v Londonu (za 32 tisoč), katedrala v nemškem Kölnu (za 30 tisoč), stolna cerkev v italijanski Bologni (za 25 tisoč) itd. — Dvoboj v avstrijski armadi kot sredstvo za obrambo časti, je najstrožje prepovedan. — Na skrajnem severu Amerike je pokrajina Aljaska. Tam je večen led in sneg in solnce nikdar ne pošilja na ta del zemlje toplih žarkov. Vendar tudi tam že od leta 1871 žive katoliški misijonarji in od 60 tisoč prebivalcev je 12 tisoč katoličanov. Okrog 50 redovnic pa je otvorilo na Aljaski razne šole in druge dobrodelne katoliške zavode.

ITALIJA

s **Knjigo o italijansko-abesinski vojni** je napisal general de Bono. Predgovor je napravil sam Mussolini. V tej knjigi pripoveduje bivši generalisimus italijanske armade, da so Italijani že l. 1932 začeli delati na vojno proti Abesiniji. Da bi to namero prikrili, je l. 1932 obiskal Abesinijo kralj Emanuel, kar je evropsko časopisje tudi sprejelo kot dokaz, da so se odnošaji med Abesinijo in Italijo zboljšali. Vse priprave za vojno proti Abesiniji je vodil Mussolini, ki je dal tudi povelje za začetek sovražnosti. De Bono poroča nadalje, da so Italijani podkupili skoraj vse poglavarje abesinskih plemen. — Kakor so vsa ta odkritja de Bona več ko zanimiva, tako pa se je treba še bolj čuditi, da se Italijani, ki so navdušeni nad temi odkritji, niti ne zavedajo, kaj pomenijo ta priznanja za evropskega človeka.

Pogreba ogrskega ministr. predsednika Gömbösa so se udeležili tudi nemški minister Göring, italijanski minister grof Ciano ter avstrijski kancler dr. Schuschnig.

so umrli: jurist Bruno Vatovec, ravnatelj drž. učiteljišča v p. Anton Černivec, 82 letni zidarski mojster Franc Jenko, postreščček Karel Vester, Marija Lavrenčič, roj. Obreza, sodni oficial v p. Pleničar Franc, profesor dr. Ivan Arneje, višji davčni upravitelj v p. Franc Uršič in 88 letna Marija Železnikar, roj. Velkavh. Naj počivajo v miru!

Delo boljševikov: V Moskvi se vedno podirajo cerkve, ker baje kazijo lice mesta.

s **Drobiž.** Goriški nadškof Karel Margotti je podpisal uredbo, s katero se ustanavljajo v goriški nadškofiji štiri nove dekanije. Za dekana v Dornbergu je imenovan Valentin Pipan, za dekana v Mirnu Oskar Pahor, za dekana v Grgarju Alojzij Filipič.

AVSTRIJA

s **Razpust vseh na pol vojaških organizacij.** Po 15 ur trajajoči seji je avstrijski ministrski svet sklenil, da razpusti vse napol vojaške organizacije in tudi Heimwehr. Kljub temu pa so ostali hajmverovski ministri v avstrijski vladi. Razpust je vlada sklenila, ker je bil radi notranjih sporov med hajmverovci menda ogrožen mir v državi. Kancelar Šušnik se je s tem rešil svojega tekmeca Starhemberga.

NEMČIJA

s **Kite bodo jedli.** Hitlerjev namestnik Hess je v nekem govoru dejal, da je Nemčija danes preskrbljena s kruhom, moko, krompirjem, sladkorjem in mlekom, uvažati pa mora še jajca, meso, mast in surovo maslo. Toda bolj ko ta živila so Nemčiji potrebni kanoni. Nadalje je Hess poudaril, da se bo moral svet sprijazniti s tem, da Nemčija ne more biti brez kolonij. Končno je zatrdil, da so iznašli v Nemčiji poseben postopek z mesom kitov, ki postane po tem postopku užitno. Letošnjo zimo bo meso kitov glavna hrana nemškega naroda.

AMERIKA

s **Razno.** V Forest City Pa je umrl 83 letni Gregor Skubic, doma iz Litije. V North Chikagu Ill se je smrtno ponesrečila 22 letna Milka Smrtnik, ko se je peljala s svojim zaročencem in njegovo staro materjo z avtom v Minnesoto. Vsi trije so bili na mestu ubiti. — V.

Juoungstownu so pokopali 48 letno Elizabeto Rozman, roj. Kres, staro 48 let, doma iz Sela pri Toplicah na Dolenjskem. — V naselbini Climase je konj ubil znanega slovenskega kmeta L. Cedilnika. — V Pueblo Colo se je smrtno ponesrečil pri delu v jeklarski tovarni 61 letni Jakob Henigsman iz Semiča v Beli krajini. — V Johnstown pa je preminul 75 letni John Škof iz Mrtnjaka pri Rakeku. — V Rochingsham Pa je zapustil solzno dolino 60 letni Martin Zalar pod. Šuštarjev iz Unca pri Rakeku. — V Chardonu O. se je smrtno ponesrečil pri državnih cestnih delih John Mislej iz Vrhpolja pri Vipavi. — V Evelethu Min. so djali v grob Janeza Bajuka iz Božjakova pri Metliki. — V Vandlingu Pa je zapustil ta svet John Kotar iz Malega Vidma pri Št. Lovrencu na Dolenjskem. — V Louisville Colo je umrl Franc Intihar iz Starega trga na Notranjskem. — Kap je zadela v Braddochu Pa 56 letnega Johna Slanca iz Rosalnic pri Metliki. — V Brooklynu N. J. je zaspal v Gospodu 52 letni Frank Zaman iz Stične na Dolenjskem.

d **Novo uredbo o nacionalnih parkih** pripravljajo v ministrstvu za gozde in rudnike. Z uredbo bi bili zaščiteni kraji, ki so posebne naravne lepote, ali ki imajo znanstveno in zgodovinsko vrednost. Prav tako pa tudi za tujski promet važni kraji.

s **Drzni komunisti.** Dr. Bangha, učen jezuit in najboljši madjarski pridigar je nedavno obiskal madjarske izseljence v Ameriki, ki jih je nad pol milijona in so večinoma katoličani. Ko je Bangha pridigal v cerkvi v mestu Montevideo, so mu začeli vpadati v govor trije komunisti. Pa je bil kmalu mir, zakaj nemirneže so zgrabile za vrat močne roke drugih vernikov in pahnile iz cerkve na cesto.

DROBNE NOVICE

Nove, bogate vrelce nafte so odkrili na Poljskem.

Do novih spopadov med japonskimi in sovjetskimi četami je prišlo na sovjetsko-mandžurski meji.

84 milijonov dolarjev dolga imajo Ameriške Združene države.

Ruski delavci so nabrali za špansko vlado 27 milijonov rubljev. Dokaz, da v Španiji ne gre boj za demokracijo, ampak za zmago boljševizma.

408 mrtvih in 600 pogrešanih žrtev je terjal zadnji orkan na Filipinskih otokih.

Za razvrednotenje marke so se izrekli nemški industrijci na posvetu v Berlinu.

Zaradi zvišanja cen živilom zapirajo v Italiji trgovce kar na debelo.

112 let stara Poljakinja Miotelkova je umrla v Varšavi.

38.000 delavcev stavka v okolici francoskega Pariza.

Omejitev tiskovne svobode pripravlja socialistična Blumova vlada.

BANKA BARUCH
11, Rue Auber, Paris (9e)
Odpremlja denar v Jugoslavijo
najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.
Vrši vse bančne posle najkulantneje.
Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.
BELGIJA: No 3064-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. HOLANDIJA: No 1458-66 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 5967 Luxembourg.
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Kmečka zveza in politične stranke

(Nadaljevanje.)

V prejšnjem poglavju naše razpravice smo že enkrat zapisali, da so politične stranke najbolj odločilne pri reševanju naših gospodarskih vprašanj. Zato je naša dolžnost, da zahtevamo od vsake politične stranke, ki se poteguje za naklonjenost kmečkih množic, da odkrito in jasno pove, kakšno stališče zavzema do raznih gospodarskih vprašanj, katerih posamezna so naravnost življenjskega pomena za naš kmečki stan. Razume se, da ne bomo mirno gledali, ako ta ali ona stranka postavlja in rešuje taka vprašanja le ob volitvah, a ko je čas resničnega dela, se zanje ne zmeni. Nasprotno: od dela je odvisno, koliko bo ta ali ona stranka deležna naše podpore

Ker pa vemo, da bi ne bilo dobro čakati, da ta ali ona stranka izdela gospodarski program, posebej program glede kmečkih vprašanj, smo v programu Kmečke zveze jasno povedali, kaj imamo za najnujnejše:

N. pr.: Domača kmetijska proizvodnja naj se primerno zaščiti; poleg proizvodnje pa naj se zaščiti in organizira tudi trgovina z domačimi kmetijskimi pridelki. Naše domače tržišče je treba zagotoviti predvsem domačim pridelkom, napeti pa je vse sile, da dobimo tudi zunanja tržišča za svoje pridelke. Če treba, naj se za to zavzame država, upoštevajoč v enaki meri vse pokrajine. Rešiti je vprašanje pravičnih cen kmetijskim pridelkom, oziraje se pri tem na cene industrijskih izdelkov in drugih potrebščin, ki jih kmet kupuje.

Omeji naj se uvoz inozemskih kmetijskih pridelkov, ki jih lahko nadomestimo z domačimi. Pospešuje naj se zadružništvo, tako kreditno kot blagovno. Da bo vse delo pri pospeševanju kmetijstva enotno, naj se izdela primeren gospodarski načrt za več let.

To so seveda le splošne zahteve. Kmečka zveza pa bo po potrebi stavljala posebne predloge za rešitev tega ali onega vprašanja, te ali one gospodarske panoge.

Po dejanski podpori in pomoči, ki nam jo bo pri reševanju naših stanovskih in gospodarskih vprašanjih nudila ta ali ona stranka, se bo tudi uravnavala naša naklonjenost do nje.

Končno smo rekli, da bomo gledali, kakšno stališče zastopa ta ali ona stranka v vprašanju vere in verske vzgoje.

V svoj program smo tozadevno zapisali: **»Kmečka zveza bo oprla svoje delovanje na preizkušeno izročilo slovenskega naroda, ki ga je obvarovalo narodnega in verskega pogina.«**

Eden ali drugi bi utegnil reči, da to presega naš program; da je za nas dovolj, ako se brigamo, da se bo kmetu dobro godilo, a s svetovnonazornimi in drugimi načelnimi vprašanji naj si ne beli mo glave. Popolnoma napačno! Tem v odgovor naslednje:

Ali ste brali naš članek »Naš program v luči časa«? (»Domoljub« št. 27 od 2. VII. t. l.)

Ali ste brali? »... da je slovenski narod, posebej slovenski kmečki živelj, že stoletja sem tako neomejeno vdan veri in cerkvi, da mora biti taka tudi vsaka organizacija, ki hoče biti resnično slovenska in kmečka.«

Ali ste brali? »... hočemo namreč, da naj duh praktičnega. dejavnega katoličanstva vodi in vlada vse naše javno delo in javno življenje, kajti to je duh poštenja in morale v javnem življenju.«

Ali ste brali? »... hočemo politično moralo.«

In nadalje »... hočemo socialno pravičnost, ki ima svoj izvor na krščanskih načelih ...«

In še: »... ne more nam biti dovolj, da se naša mladina le izobrazuje; hočemo, da se tudi vzgaja. Hočemo, da se vzgoji v ljubezni do naše slovenske zemlje, slovenske besede, do kmečkega dela in življenja, do naših kmečkih običajev itd. Pa vse to so le bolj zunanji znaki našega kmetstva; pravi slovenski kmečki človek je predvsem globoko veren in v zvestobi do te vere hočemo. da se vzgaja naša mladina ...«

Na očitke, da kmečkemu ljudstvu **vsiljujemo** svetovni nazor, da mu **vsiljujemo** tako ali tako stališče v verskih vprašanjih, moramo reči: Obratno je res! Slovensko kmečko ljudstvo je danes politično in kulturno že tako zrelo, tako izšolano, da samo zahteva od vsakega pokreta, od vsakega organiziranega gibanja, da tudi v svetovnonazornih in verskih vprašanjih zavzame jasno stališče, ga javno pred svetom izpove in brani. Organizacija ozir. pokret, ki tozadevno ne upa z besedo na dan, ne zastopa tega, kar čuti in hoče slovensko ljudstvo, ampak nekaj tujega in v vsakem primeru slabega .

Kmečka zveza pa lahko reče. da je s svojim programom ponovno izpovedala le to, kar slovensko kmečko ljudstvo čuti, izpoveduje in brani že desetletja.

Zvesta temu ljudstvu bo tudi, ko bo odrejala svoje stališče napram političnim strankam, vedno sledila zahtevam, ki nam jih stavi nemoteni razvoj in napredek na političnem, gospodarskem. kulturnem in — ne v zadnji vrsti — na verskem področju.

Z občinske deske

Pravilnik o posesti psov in o pasjem davku. - Minister za notranje zadeve je odobril poseben pravilnik o posesti psov in pasjem davku za našo banovino. Ta pravilnik stopi v veljavo 1. aprila 1937. Občinske uprave imajo naročilo, da pravilnik razglase in da pripravljajo vse potrebno, da se bo s 1. aprilom prihodnjega leta mogel točno izvajati.

Člen 1. pravilnik določa, da mora od 1. do 15. aprila vsakega leta vsakega nad 3 mesece starega psa lastnik naznaniti upravi one občine. v kateri je pes stalno. Pse, ki so bili nabavljeni ali so dosegli starost 3 mesecev po 15. aprilu, morajo lastniki naznaniti v 10 dneh po tem, ko so bili nabavljeni, ali so dosegli označeno starost. Naznaniti pa je treba tudi vse pse, ki samo začasno, a dalj kot 3 mesece ostanejo v občini. in sicer najkasneje 10. dan četrtega meseca, odkar se nahajajo v občini. Prijava se napravi na posebni tiskovini. O prijavi mora občina izdati potrdilo. Obenem s pravilno prijavo mora lastnik plačati od psa pasji davek in nabaviti zanj pasjo znamko.

Po čl. 2. pravilnika mora občina na podlagi prijav sestaviti pasji kataster za vso občino. Izvirnik in overovljeni prepis pasjega katastra mora občinska uprava predložiti v pregled okrajnemu načelstvu, ki ji izvirnik v 8 dneh vrne s potrdilom o pregledu. Naknadna naznanila psov vpisuje občina sproti v kataster, okrajnemu načelstvu pa mora mesečno o vseh spremembah v katastru poročati.

Člen 3. določa, da nabavi pasje znamke občina, lastnik psa pa mora občini povrniti stroške za nabavo. Nadalje ta člen natančno določa, kakšne morajo biti znamke.

Člen 4. določa, da mora biti znamka pritrjena na močnem usnjenem ali pa žičnem ovratniku, ki je težko snemljiv in ki ga mora pes vedno nositi okrog vratu. Če pes znamko izgubi, je lastnik dolžan nabaviti pri občini drugo. Razen znamke pes ne sme ničesar drugega nositi na vratu.

Po čl. 5. mora konjač pse brez veljavne znamke poloviti in za 48 ur varno zapreti. Če se v tem času oglasi lastnik ali njegov pooblaščenec in dokaže, da je imel psa naznanjenega. mu ga mora konjač vrniti, če je zdrav in ni sumljiv stekline ter če lastnik plača zanj odškodnino za prehrano. V nasprotnem primeru mora konjač psa pokončati.

Koliko bo znašal pasji davek? Razen nabavnih stroškov za pasjo znamko bo moral vsak lastnik psa za vsakega psa, ki je starejši kot 3 mesece, plačati pasji davek, in sicer za vsakega luksuznega psa po 50 din, za vsakega lovskega psa po 30 din, za vsakega pastirskega ali mesarskega psa po 20 din in za vsakega čuvajskega psa pa po 10 din letno. Ta mera je najnižja. občini pa je dopuščeno, da lahko uvede tudi višji pasji davek, le za čuvajske pse ga ne more zvišati. O uvedbi višjega davka sklepa občinski odbor hkrati z občinskim proračunom Zvišanje davka med proračunskim letom ni dopustno. — Lastnik psa mora plačati pasji davek za celo proračunsko leto vnaprej do 15. aprila vsakega leta Od zamudnikov se bo davek izterjaval z upravno izvršbo.

Učitelj: »Kdo mi zna povedati, kaj je veter?« — Samo en učenec dvigne roko: »Veter, veter je zrak, ki se mu močno mudi.«

BOJ ZA NAŠE OBCINE

Ivanjkovci - Destenik. 25. oktobra se ta tudi pri nas odločamo, kdo bo vodil občino. Nastopili bosta dve listi. Kosilec listo JRZ je V a l j a v e c K o t r a n in Sr. Beno, nad poštenja in dela. Prof. bel je bil že dolj časa ob. blagajnik. Nasprotniki bodo nastopili pod firmo, ki je vse pri kakor njim lastna. Naši zagovori JNS-arji se upajo s pravim obrazom pred volivce. Pokazali so, da so despoticni za vodstvo občine. Demo so prestrašili. Resnica je v občinski upravi ugotovila velike nerednosti. Velike vsote morata vrniti občini naši župan in blagajnik, ker sta neupravičeno prejela ljudski denar v občinske blagajne. Pače odstavljeni so jačine, občinski funkcionarji so si pa vedal glasa od leto do leta. Naša občina ima od vseh sosednih občin največje dolgove. Svoje pristaše vsebuje s tem, da jim kažejo, kaj so narredili: zgradili vodovod, kupili občinsko hišo itd. Res pa je, da gre zasluga za zgraditev vodovoda g. župniku Sitarju. Znano pa je, da so naši JNS-arji hotel odtod vodovod izpeljati v vrše. Občinska hiša je neplačana in o bomo morali plačati davčnoplačniki. Tudi nam je tudi znano, kako se je delila korvna, ki o je dala oblast po zniženi ceni. Naši JNS-arji zahtevajo pri volitvah za dolgove. Zelenci pa dobro vemo, da so ti ljudje, ki so vodili občino, ne pro kakor nadomestki delavcev, da nimajo kulajvih vot in so to isti ljudje, ki so podpirali prejšnji nasilni režim, pod katerim se delavec ni s besedo, kaj šele s krakom in smel pobegnuti za zboljšanje svojega položaja. Delavci takih volilcev ne bodo volili. Tudi gospodarji nimajo pa 25. okt. v občinskega gospodarstva ugoditi. Občinske dolgove se morajo znižati, to bo pa mogoče samo z pošteno vodstvo občine. Zato v nedeljo 25. okt. vsi volit listo JRZ z nosilcem Valjavcem Antonom. Zmaga bo naša!

Dolenjci. Izdrižile so se razne stranke, žalibog ji je med njim tudi nekaj, ki se spotikajo v ta pisanu družbi o ustanovljenja se bila s velika težavo ugotovitvena listec. Lovili so podpise s pomočjo župana na Dolenjcu. Na besedo se je slišalo, da ne mogoče volivati, toda vresnilila se ni in se tudi sedaj ne bo. Kako, da smo pa v manjšini. Zato je glas, ker za to listo, bolj od srca. Slišati se je tudi star rek: ne bo komandirano. Da se najbrž prava ljudje te liste, ta dnt je je zaščitil in vodi. Zato volivci dobro pomislite, za katero listo pošljete svoj glas. Pomislite odkod je prišla peticija za cesto, kam bodo ali zopet prosit bodisi peticijo za cesto, bodisi v tem času samo ljudje za peticijo v dvilih. Ali i listin, ki so za to listo izvili vaše podpise? Zato nikar svojega glasa ne oddajte tja, kjer ne bo nobenega uspeha, ampak glasujte za listo K m e t a F r i d e r i k a.

Kotlje pri Dravčarji. Za občinske volitve imamo dve kandidatni listi. Na prvi, JRZ, kandidira izgnan noč in sedanji naš župan g. Lapuh, ki ima za sabo odbor z nazadnjaškimi noč naše občine. Druga lista pa se je pri sestavi imenovala gospodarska lista. Ta zadeva je narejena tako: sestavljeli ne upajo s pravim imenom na dan, ker vedo, da se z imenom »demokratje« ni zlovešenega nikamor ne pride. Zato je nila a lista prvotno izdana za gospodarsko listo. Ker pa so naši ožjim izmalo pogumnali, sam pa nero noč, pod takšno firmo se ta lista skrva, je izpuhla ime. Pa ni a bo brez mena ni gospodarska, ni ožjim ima vemo, tudi ne nio gospodarstvo na dolu, to se ni le ni gospodarji, ni zaseno je sem. Zato bomo di 25. oktobra vsi na volišče in bomo možno glasovali za listo JRZ, katero vodi je g. Lapuh, ker ni bio vloženo zaupanje, in ni se vnapre poverino vodstvo naše občine.

Loški potok. V naši občini je nio za občinske volitve XII volivnih upravičencev. V nedeljo, dne 11. okt. je volilo leli volivcev, t. j. 78,79%. JRZ je dobila ni oddanih glasov 88,9%, t. j. 388 glasov, 11 odborniko, nasprotna lista pa 192 glasov in 2 odbornika. Vsem je nio skrajno neugodno, njim ceno so naši volivci ojamo vrsili svoje dolžnost. Naša agitacija je bila poštena in nio žvanja. Nasprotniki so agitirali z grožnjami, obsojanjem delavstva. Posovti so hotel razne trike z darilčkovo dobe. Zaitja naš pred volitvami so sprodili le volilni imenik. Pastoralni so s sotrudnimi nastavi nas vsi. Za plačat je ni nio v sam trovalim, s pasorrojenim poštnom dr. Mačkom. V tem so zopet nastopavali sezonskim delavcem s

grožnjo, da ne bodo dobili dela v lesnih bunah. Agitirali pa so, da je njihova lista lista revežev. Odkod potem denar za takšno plakatiranje, ki nimajo sumeni! Razmerno so Ladnikove pristaše in agitacije so financirali magnati JNS. Ti so hotel zmagati pod firmo Mačka, ta naslina JNS ni vlada. Na dan volitev popoldne so nasprotniki dobro vedeli, da so že poraženi, pa so lagali do konca. Po vasem so lovili volivce s prečnom zaznamo le 12 glasov nam manjka do zmage, pojdite vsi! Sukanja, pa je 27 glasov le manjka itd. Po vsem izbori je prišla res neka, navadno drugač pomoglemu JNS barva. Debelo so gledali in pomagrčali, ko so slišali rezultat: 388 — 192. Prvi naum volivne borbe se je narodna velika množica ljudi pred volilcem. Po dosjenji zmagi je množica navdušeno vzklikala vodilcu dr. Korošcu, pevci so zapeli in z njimi navdušena vsa množica. Po tej dosjenji manifestaciji se je velika množica mirno razšla. Spomnimo se na leta nazaj: Takrat so nasprotniki zmagali z nasiljem in podkupovanjem. Po volitvah so v kraju sigurno sprejmali pijate kravale. Se pod kmalu svoje kulture. Tako se dosi spremenjeno! — Naši občinski odbor bo imel velike skrbi s prehranjo ljudstva. Letina je bila letos zelo slaba, jesenske pridelke nam je pa pokril sneg. Iz se danes bali. S strahom gledajo mnogo družine v prihodnost. Prizadevanja se bomo upravi za občinsko pomoč.

Adlešiči. Se opitakamo se dosti v časopisja in tudi danes bo se ne, ako nam ne bi dodinost vedevali, da se javno posvetimo od našega dragega g. kol. upravitelja Svetka Krstana, ki odhaja na novo službeno mesto v Nadanje gorice pri Ljubljani. G. upravitelj je bil mož, katerega si naše

gospod. Samo na ta način, da stojimo Slovenci kot najbolj narod tudi in zamajmo za svojim voditeljem, kakor zahtevamo pravice zase in kakor poverno zahtevamo, da hočemo gospodarsti z našim premoženjem sami, in se hočemo tudi vladati sami. V nedeljo 25. oktobra bo vsak borovnjki volivec, ki bode prijadati le k slovenskemu zaseda, mislil predvsem na to, da je Slovenec, pozabil bo vse malenkostne vsebine spore in oddal glas za meško kandidatno listo JRZ Tedkana Radolfa. — Borovnjkani, pogledje pa naši slovenski domovini, in boste videli, kako drugod zamnejo slovenski volivci napotovalni tremaneti, ki je odločilnega pomena za bodoči politični, kulturni in gospodarski prospeh, pogledje, pa boste videli, kako enodušno gre drugod narod za svojim voditeljem. Se danje si napovimo naše vrste, da ste v modnih trenutkih stali ob strani. Kdor ostane doma, naši slovenski narod prav tolko škoduje kakor tisti, ki bo volil drugače kot zgovorna večina Slovencev. — Kaščno je nekaj, kar neradi povemo, pa vendar moramo. Delavci in kmetje, ki so stoma na tako zvani delavski kandidatni listi, se pritožujejo, da ni volilne svobode, ker jim g. starosta glasov ni dovolil sloda, napovedanega za nedeljo, 25. oktobra. Odgovor je prav kratko: Kdor bode vodil občino, mora imati vse volilce, da bo vedel s vrati pravilno ožovati. Sloda ni bil dovoljen, ker je bil nepravilno prijavljen. Tudi vsa ta vedeli listi, ki se izvaja, da bo občina v prihodnjih treh letih zdravna, kako se pravilno sestavljajo kandidatne liste!

Boštanj ob Savi. Boštanjske občine ne damo iz naših rok! Tako vpijejo v Boštanju. Tudi je vedno vladala klika nestareših magnatov, ki so imeli občane pod svojo komando kot hlapce. Sedaj je pa nastavila JRZ listo poštenih, delavnih in nesebičnih mož. V vsem vasem so vaščani sami izvolili moče svojega zaupanja. Tako je bila sestavljena lista z nosilcem Jožkom Franzem. Vsak kraj in vsaka vas je zastopana na listi. Seveda so za-

Kdor ostane pri občinskih volitvah doma, podpira naše nasprotnike. V nedeljo moramo vsi do zadnjega na volišče, da jasno pokažemo, ali hočemo biti sužnji kot smo bili doslej, ali pa na svoji zemlji sami gospodarji.

ljudstvu bel pa zmot za vzgojitelja svoje mladine. Zaradi svojega neutrudljivega marsja je mnogo prispel na svojih prejšnjih službah in tudi pri nas. Napotili so ga s besedo in dejanjem, ona strelital so v prepovo stanovanje, toda, on je ostal, kar je bil. Poleg sole je mnogo pomagal tudi drugod. Dve leti je lepo vodil naše cerkveno petje, tudi orgle je sam, dogrnu je mnogo od svojih znanstvenih dvarbev nazaj samo narodnega petja prosilcem. Naše ljudstvo se mu za vse, kar mu je storil, zahvaljuje. Se dolga desetleta se ga bomo trudeline spominjali. Na novem službenem mestu mu za dolino sluhi sreče! — Politično življenje je pri nas zelo živahno. Po vsem mestu, da sino vsi Beograjani v dr. Mačkovem taboru. Pa ni tako. Celo listi, ki se na dr. Mačkovem nie sterveja, so vse kaj drugega kakor za njegove pristaši. Naše mačkovstvo je politično strže gnilo, in se ga znosi slupaj ljudje narodnih barv, katera druži se ena misel: nasprotovati slovenski stranosti. Vsi, ki tvorno mislimo, smo si za zemen: dr. Maček je Slovan in naj komandira Hrvate, mi pa smo Slovenci in se bomo odločili svojih slovenskih voditeljev. Listi, ki se pomikajo Zagrebu, so vsemu tuliko sredni, kakor JNS-arji, ki so nas že leta 1921 prodali belograjskemu centralizmu.

Borovnica. V nedeljo 18. oktobra je priredila JRZ leg stoat, na katerem je dr. Stare s krepkim in pretrudim besedom razložil volivcem, kje je prihodnje nedeljo mesto mnogega zavednega slovenskega volivca. Stranka JRZ gleda prednosom na to, da pripeja na izvolo občine ljudje, ki bodo imel in znali delati za dobro vseh občanov. Se boj vzno pa je to, da Slovenci s tem, da oddamo glas za JRZ in za našega voditelja dr. Korošca, potrdimo vsem, da smo zavedni narod, ki se ne da zmoliti in da noče živeti na svoji zemlji samo

sposobki bitel nadaj bolen sestavljati proslaka, pa so v pomanjkanju svojih mož vzeli iz domače bolnišnice vasi kar osem odbornikov in namestnikov, in Dolenjega Boštanja pa šest. Druge vasi imajo par redkih nazadnjakov. Stari generali so zopet mori, ker mislija, da morajo vedno vladati nekateri gosilnikarji in veleposestniki, drugi pa jim klapčevati. Kmetje in drugi vsi pa naj — samo davke plačujejo. V nedeljo pa je bil napovedan volilni shod. Ta so pa pokazali svoje kulturo nasprotniki. Kmalu v nedeljo zjutraj je nekdo iz množice vrgel gnilo jajce proti govorniku, ki je padlo nekemu možu na glavo. Potem so pa začeli metati govornika in kričali kakor besni. — Vpitje je vedno naraščalo, metali so naše ljudi po tleh in jih suvali. Posebno so se v tem nekaterni bogu odlikovali Stupar Alojz, kovač, Mežič Jože, Stanko in Tomšo, Jakob Vinko, ki je občinski sluga, Stupar Rudi in stari Dolinar Janez. Vsi so dobili prvi pijače, kar jih je bo tolj podžigalo. S tem surovim nastopom so se ti ljudje pokazali v pravi luči. Sedaj bodo naši prostaši le bolj z vesljem volili kandidatno listo Jožka Franza, ki ima za sebe pametne, poštene, neobtežene, potrpežljive moče iz vseh vasi in krajev naše občine. Volilci, odločno nastopite in v bom boste dobili vi vzgoj v naši občini v vsake in boste napravili red in nočli divjake izbe in poštenosti, katere jim tako zelo manjka.

Crnomelj — okolica. Volivna borba v največji bohinjanski občini (880 volivcev) dosega vrhek. Kakor poseel so se tudi ta vbrali na opozicijski listi, ki ji nadeluje Rudolf Vrtin, ni, ki so pred leti, kmetje s samim strankarnim pozabljeni kmetiani, osamljeni liberalni, Mačkovci, zmedeni socialisti in poštena komunisti. Ali jih drži ljubezen do skupnega dela ali sovraštvo do vsiline Slovencev, ni lažko ugnati. Sadlar listo JRZ po-

sestnik Anton Zupančič iz Otavca, je spoštovan mož, kar se vidi že iz tega, da mu je svoj čas batinaški režim JNS odvzel županstvo. Belokranjci! Slovenci! Ali smo že pozabili leta, ko smo bili pastorki pod Zagrebom? Ali se več ne spominjamo, kako smo s kresovi, petjem in godbami proslavljali povratek iz hladnega, tujega objema k lastnemu narodu? Zakaj bi silili nazaj? Zakaj bi glasovali proti večini slovenskega ljudstva in proti poštenjaku — voditelju dr. Korošcu? Ali se zavedamo, da s svojimi glasovi izbiramo med Ljubljano in Zagrebom? Pustimo sosede onstran Kolpe, naj si sami krojijo svojo politično suknjo, naj zase kujejo usodo bodočnosti! Izrujmo plevel, ki je izkoristil naše težke razmere in se razrasel po belokranjski zemlji, vrzimo ga čez Kolpo, odkoder je prišel! Imejmo pred očmi velika javna dela (poprava cest, kapnice, železnica), ki so se že pričela, ali pa se bodo takoj! Glasujmo z večino Slovencev za poštenje, svobodo in boljšo bodočnost! Kdor bo glasoval za Hrvate, ne razume časa! Kdo bo prodal svoj glas za denar, blago ali pijačo, ni mož! Kdor bo ostal doma, bo podprl nasprotnike in pokazal, da mu občina ni mar. Belokranjci, ostanimo Slovenci včeraj, danes, jutri, v veselih in žalostnih časih! 25. oktobra oddajmo svoje glasove za listo JRZ z nosilcem **Antonom Zupančičem! Živela slovenska Bela krajina!**

Dobrova pri Ljubljani. »Domovina« je v svoji 40. št. prinesla dolgo poročilo o vlomu v našo občinsko pisarno, v katerem dopisnik na podlagi poročila, kot ga je v tej zadevi prinesel »Slovenec«, prihaja do tako čudnih in sumljivih zaključkov, da skoro očito dolži tatvine tiste ljudi, ki so vsak dan v pisarni in ki imajo ključe. Če bi bila stvar tako priprosta, kakor jo presoja dopisnik v »Domovini«, potem bi že davno imeli tiste zlikovce v rokah in pod ključem in čeprav bi bila to župan in občinski poslovodja! Dopisnik polaga veliko važnost dejstvu, da je bilo vlomljeno skozi zamreženo okno, češ, skozi to luknjo ni mogel pisalni stroj. Pa menda dopisnik ne misli, da je pisalni stroj kaka mlatilnica? Dejstvo je namreč, da gre pisalni stroj lahko skozi tisto luknjo, to je uradno dognano! Dalje, da ostanemo še pri luknji: Pisec pravi, da je občinski delovodja tisto luknjo dal po domačem kovaču takoj popraviti, namesto da bi poškodbo pustil, da si jo ljudstvo ogleda in si napravi svojo sodbo. To je laž! Ves dan je bila poškodba na vpogled ljudstvu, ki si jo je tudi ogledalo in si napravilo sodbo. Pregledali so jo tudi orožniki in si jo tudi sila natančno izmerili, na podlagi česar je tudi dokazano, da je pisalni stroj znamke »Adler« lahko šel skozi. Poškodbo je občinski delovodja dal popraviti po naročilu orožnikov šele zvečer, ker pač ni hotel, da bi ponoči tatje odnesli še to, kar je ostalo. — »Dalje so se poznale bose noge otroka v smeri izhoda skozi okno, kje pa je prišel notri, mar pri vratih?« se vprašuje dopisnik. Pa je stvar lahka. Okrog pisarne je oster pesek in če je s tega peska stopil na klop, se ni mogla tako točno poznati stopinja, pač pa se je poznala pozneje, ko je z boso nogo hodil po prašnem podu v pisarni.

»Ali je ta otrok ponoči lahko čital in iskal tiskovine po pisarni in stvari po naročilu tatu, ki naj bi stal pri oknu?« Bogve zakaj ne? Saj ima pisarna električno razsvetljavo, a za ta tatinski posel mu je zadostovala tudi šibka žepna svetilka! Da »Slovenčev« dopisnik ni omenil ukradenih računov, s tem ni hotel ničesar prikrivati, ker bi bil tat lahko toliko naiven, da bi na to ne polagal važnosti in jih ne uničil, to za slučaj, če vlom ni bil političen — če je pa bil, pa tako vemo, kaj je z računi. — Ko je bila preiskava končana, pravi poročilo, sta si g. župan in občinski delovodja z vsemi napori prizadevala, da bi od 11 let starega sinčka tukajšnjega uglednega posestnika in obrtnika iztisnila priznanje, da je bil on zraven. Spet grda laž! Župan in občinski delovodja ga sploh nista nič zasliševala, še manj silila k priznanju. Neokusno pa je namigavanje, da se je preiskava pripravljala ves prejšnji dan v neki tukajšnji hiši. Kje? To naj nam dopisnik pojasni namesto takega skritega namigavanja. — Toliko v pojasnilo »Domovini«, njenemu dopisniku, predvsem pa ljudem, da ne bodo nasedali takemu spletkarjenju!

Sračje gnezdo, ki so ga pri nas začeli znašati skupaj komunisti, socialisti, mačkovci, ljotičevci, hodžerovci, samostojneži, JNSarji, pofovci in orjunci, se imenuje »Slovenska ljudska fronta«. Ljudske fronte se na ukaz boljševikov iz Moskve ustanavljajo zadnje čase po vsem svetu. Kaj hočejo, nam je pokazala Španija, kjer teče že mesece dolgo bratska kri. V nedeljo moramo pokazati, da je prava fronta slovenskega ljudstva zbrana okrog dr. Korošca.

Cerklje pri Kranju. Da se ne pozabi JNSarsko paševanje tekom zadnjih pet let, je prav, da podčrtamo vsem volilcem vsaj nekatere dogodke iz zadnjih časov v spomin. Za časa JNSarske komande je bilo pri nas razpuščeno prosvetno in gasilsko društvo, češ, da se je politično udejstvovalo. Hišne preiskave so se vrstile dan za dnem, celo blagopok. g. dekanu niso prizanesli. Popolnoma nedolžni ljudje so morali plačevati visoke kazni. Žandarji so pretepali naše fante vse vprek, ker niso hoteli trobiti v JNSarski rog. Pri občinskih volitvah l. 1933 ti generali niso znali ločiti črke J od Ž, niso poznali strešic na črkah, zaradi hude slepote tudi niso znali ločiti št. 63 od 93; nekdo se zdaj ne loči številk 47 in 29. Tudi zelo slab spomin so imeli, ker neki učitelj, čeprav je bil že dve leti skupaj s svojim tovarišem na isti šoli, tega ni poznal na volišču in je zahteval, da se legitimira. Veliko bi mogla povedati o nepristranosti naših JNSarjev poročila o imovinskih razmerah glede bolnikov, ki so morali iskati pomoči v bolnišnicah. V svoji diktatorski oblasti so šli tako daleč, da so zarubili bika za pasjo takso. V tem času se je preuredil jarek pred Lapajnetom, Lapajnetova hiša se je adaptirala za občinske prostore, vrh tega so pa postavili Lapajnetovega sina za občinskega delovodjo, mu dali lepo plačo, čeprav ga večkrat ni bilo v pisarni. JNSarski odbor je gradil kopališče brez vode, čeprav se je šolsko poslopje tako zanemarjalo, da v petih letih niti enkrat ni bilo pobeljeno. Zdaj pa, ko se sramujejo svojega petletnega plodonosnega dela, pa bi radi najeli še 40.000 Din posojila, da bi mogli zgraditi kopališče. Zanimivo je, da letos niso znali naprositi pravilne prošnje za po toči oškodovane, zato so morali to storiti naši somišljeniki in imeli tudi uspeh. Dobili so dva vagona semenskega žita skoraj zastonj. Naši združeni nasprotniki pa bi radi komandirali še naprej, zato so začeli zdaj z najhujšim terorjem: ministru g. dr. Kreku so razrezali pneumatiko na avtomobilu, pobijajo šipe in streljajo. Volilci, ki smo v ogromni večini združeni v naši JRZ, pa pravimo, da mora biti v Cerkljah konec takemu občinskemu gospodarstvu in da mora vsepovsod vladati pravičnost, poštenost in tudi javna varnost. Cerkljanska občina je veljala vedno za pošteno in tako bočemo ohraniti tudi za naprej, zato bomo v nedeljo, 25. oktobra na obeh voliščih, v Cerkljah in na Šenturški gori, oddali svoj glas za našo JRZ — Slemc-Hudobivnikovo listo.

Gorje pri Bledu. V naši občini bomo imeli dve listi za občinske volitve. Nosilec naše liste JRZ je **Slivnik Jožef** p. d. Dornik iz Zg. Gorij, ki ga poznamo kot dobrega gospodarja v zasebnem življenju in nam je s tem tudi porok, da bo tudi dober predstojnik občine. Volilci so ga izbrali na skupnem sestanku v tajnem glasovanju, kakor tudi vse ostale odbornike, ki so bili voljeni na vaških sestankih. Nasprotno listo so sestavljali skoraj ves mesec. Enkrat je bil eden, potem zopet drugi nosilec, tako da so še zadnji dan zjutraj, ko so šli delavci v tovarno na Jesenice, na Poljanah na cesti lovili podpise. Kakšno ime bo imela lista, nam še ni znano. Le to vemo, da so na nji ljudje vseh nazorov: kakor socijalisti, nacijonalisti, samostojneži in nezadovoljneži. Vsi Gorjanci bomo volili listo JRZ, ki je postavljena od ljudstva in ki nam nudi tudi dovolj garancije za pravo gospodarsko in socialno delo v občini, česar o nasprotni ne moremo trditi.

Hotič. V nedeljo zjutraj je bil v Hotiču shod, katerega so se udeležili polnoštevilno naši Hotičani ter napolnili gostilniške prostore pri Kosu. Prepričevalno je o pomenu občinskih volitev in o občinskem gospodarstvu govoril kandidat Hinko Lebinger iz Litije. Hotičani bodo kot en mož že zjutraj v nedeljo šli na volišče v Hotiču, kjer bodo dali svoje glasove za listo JRZ, ki je stranka slovenskega ljudstva, in za njenega predstavnika g. Hinkota. Popoldne so pa zborovali naši maloštevilni nasprotniki z odstavljenim županom Lajovicem, ki jim je ves obupan razlagal, da bodo ti naši nasprotniki pri nedeljskih volitvah zmagali. Seveda se njihovim napovedim že vrabci smejejo ter se vprašujejo, kje neki bo g. Lajovic to pot vzel volilce, ko naši rajniki ne bodo smeli več glasovati kot pred tremi leti. Zato bo in mora biti v Hotiču naša zmaga sijajna, da s tem dokaže hotiška stran naše lepe občine, da je bila, je in ostane tudi v bodoče trdno v taboru našega voditelja dr. Korošca.

Sava. Tudi pri nas je bil v nedeljo dopoldne izvrstno obiskan politični shod, na katerem je poročal nosilec naše liste Hinko Lebinger. S svojim govorom je prepričal še tistih par omahljivcev, da so se odločili prihodnjo nedeljo, 29. oktobra, oddati svoje glasove listi JRZ na volišču v šoli na Savi. — Orisal je politični položaj v državi, objasnil gospodarske razmere v litijski občini, kakšna nasilja so nasprotniki uganjali tekom zadnjih petih let, ko so posebno kmečki stan upropastili, delavca pa napravili za sužnja svoje politike. — Navdušeno ploskanje zbranih volilcev-kmetov je že jasno pokazalo, da bo tudi na Savi zmaga naše ljudske misli odlična in da bodo tisti redki nasprotniki rajši doma ostali, kakor pa glasovali za listo naših »združenih« nasprotnikov, JNSarjev, orjuncev- pofarjev ter socijal-komunistov. Vsi zavedni kmetje in delavci bodo v nedeljo zjutraj šli na volišče ter glasovali za listo JRZ in našega zastopnika g. Hinkota.

Horjul. Za občinske volitve je veliko zanimanje ter so priprave proti pričakovanju zelo razgibale naše tihe in mirne vasi, ki spadajo pod horjulsko občino. In kaj ne bi, saj se bije boj za občino, kot še nikdar doslej. Imamo dve že potrjeni

Mrliči so leta 1933 volili v mnogih občinah protiljudske župane JNS. Sedanje občinske volitve morajo stranko JNS poslati med mrliče!

listi. Prva je lista JRZ, katere nosilec je dosedanji obče spoštovani in priljubljeni župan Bastič. Volilci! Spomnimo se nazaj v leto 1932 in 1933, v dobo najhujšega preganjanja in zapostavljanja onih, ki so zvesto sledili našemu narodnemu voditelju dr. Korošcu. Koliko je bilo denarnih in zapornih kazni samo zaradi tega, ker smo ohranili zvestobo onemu, ki nas je vedno tako modro in pogumno vodil k cilju, ki si ga je nadela bivša SLS. Pokličimo si v spomin, kako je bilo tedaj. Nasprotniki so v nepritajenem veselju meli od zadovoljstva roke, ko so naši fantje in možje plačevali denarne kazni ali romali v trumah v zapore, češ, prav vam je! Pri sedanjih volitvah mora slediti obračun. Niti enega našega glasu ne sme v naši občini dobiti nihče, kdor je pri zadnjih volitvah podpiral in odobraval batinaški režim JNS. V nedeljo bomo izvolili g. Bastiča za župana!

Litija. Tudi pri nas imamo v nedeljo 25. oktobra občinske volitve. Izbera to pot ni težka, odločili se bomo za listo našega delovnega ljudstva, katere nosilec je dolgoletni bivši župan Hinko Lebinger, posestnik in trgovec iz Litije, katerega je nasilni režim preganjal na mile viže. Tudi v najtežjih dneh on ni zapustil vrst slovenskega ljudstva, ampak je rajši šel v preganjanje, zapor, konfinacijo in plačal velike denarne kazni. — Zato pa so ga naši volilci s soglasnim sklepom postavili za nosilca liste JRZ, na drugem mestu je posestnik Andrej Mahkovec iz Litije, na tretjem pa posestnik Andrej Gorenc iz Grbina. Na četrtem mestu je zastopana hotiška stran v osebi priljubljenega Lojzeta Praprotnika iz Zg. Loga, na petem mestu je Edvard Savšek, ki bo zastopal savsko, ponoviško in spodnje loško plat, na šestem mestu pa je zastopnik delavstva Lenarčič Joško. V soboto 17. oktobra zvečer je bil na »Stavbah« ljudski shod, katerega se je udeležila skoraj vsa litijska okolica. Prihitelo je nad 600 volilcev, ki so poslušali poročilo ministra dr. Kreka. H koncu je še, burno pozdravljen, govoril o domači občinski politiki, kandidat za župana, naš g. Hinko, ki je prikazal listo »udruženih gospodarjev«, to je na sile zneseno sračje gnezdo naših JNSarjev, ki sami svoje liste niso mogli postaviti in so se združili s socijalpatrijoti in komunisti, katere so še predvčerajšnjim na križ pribijali. Shod, kakršnega zmore edino taka ljudska stranka, kot je naša JRZ, je bil sijajna manifestacija ljudskih množic, ki so bile tudi za časa terorja zveste voditelju dr. Antonu Korošcu. — Shod je bil zaključen ob velikanskem navdušenju zbranih volilcev, ki bodo v nedeljo glasovali za listo JRZ.

Primskovo. Kdo bi si mislil, da bodo še kdaj volitve v naši mirni občini, katero so nasilniki pred 5 leti razbili tako, da Primskovčani nismo na nobeni strani nič pomenili. To krivico nam je naša JRZ takoj popravila. Kar naenkrat so prišli krivi preroki ter postavili opozicijsko listo. Mi dobro vemo, da so pod raznimi pretvezami pri naših starih očancih dobili potrebne podpise na kandidatno listo, da je ta duh spora prišel preko Ljubljane in temeniške doline na naš grič. Mi pa ostanemo tam, kjer smo od nekdaj bili, to je v naši ljudski stranki, zvesti tudi v bodoče voditelju slovenskega naroda dr. Korošcu. Vsi navdušeni smo poslušali govor g. Lebingerja, s katerim nas je navdušil za našo stranko JRZ. Zato bomo tudi mi v nedeljo na jasen način dokazali, da smo ostali to, kar so bili že naši predniki, zavedni slovenski katoliški narod. Volili bomo našega priljubljenega Lojzeta Kuhelja za župana. Že njegov oče nam je županoval dobro in pošteno nad 30 dolgih let. S priganjači, ki hočejo vnesti v našo mirno občino spor in sovraštvo, moramo tako pomesti, da jim bodo minile skomine v naše složne vrste vnašati nered. Zato vsi že dopoldne kot en mož na volišča za listo JRZ in njenega nosilca g. L. Kuhelja.

Krka. Preteklo nedeljo je bil pri nas, v nekdanji močni trdnjavi senatorja Puclja, velik manifestacijski shod JRZ. Prvi je govoril predsednik okrajne organizacije JRZ Hinko Lebinger iz Litije, ki je v svojem govoru prikazal vso škodljivost zafurane politike samostojnežev in liberalcev, katerim se je posrečilo s krivimi prerokbami naše ljudstvo zajeti na svoj veter in mlin. Drugi je govoril banski svetnik Lojze Zupanc, domačin iz Krke, ki je vso grdobijo naših zagrizencev prikazal v jarki luči. Ugotovil je nedvoumno krivdo, da se vleče pravda za popravilo krškega župnišča že več kot 30 let le radi ene same zagrizene osebe iz Krke. Za njim je obrazložil g. učitelj Lovro Jevnikar iz Št. Vida zakon o kmečki zaščiti ter o vseh važnih gospodarskih pridobitvah za našega kmeta, ki ga je podvzela današnja ljudska vlada dr. Stojadinoviča in dr. Antona Korošca. Shod je bil sijajno obiskan. Nasprotniki, ki so sprva mislili shod razbiti, pa so se ustrašili množice zavednih kmetov, so se poskrili v znano gostilno ter izza oken poslušali govornike. Ko pa je po govoru med nje prišel naš Lebinger in jih je vprašal, kaj prav za prav hočejo in kateri stranki da pripada opozicija na Krki, so vsi soglasno poudarjali, da so uvideli vso gospodarsko polomijo svojih dovčerajšnjih voditeljev Puclja, Kramerja in drugih ter sveto zagotavljali, da je ta naša ljudska stranka na tem, da tudi s Hrvati pričnе s sodelovanjem pri državni upravi. V JRZ je pristopil bivši dolgoletni župan na Krvi France Jeraj, ki kandidira ne naši listi na 6. mestu. S tem je donešen nepobiten dokaz, da je tudi na Krki zmagala razsodnost ljudstva, ki noče več hlapčevati razni gosposki navlaki, ki je prihajala svoječasno na Krko po glasove. Zato vsi zavedni volilci v nedeljo oddajte svoj glas listi JRZ z nosilcem g. Javornikom, da bo končno tudi Krka v sklopu vseh ostalih občin v litijskem okraju, ki bodo brez izjeme volile liste JRZ in s tem dale zadoščenje in dokaz svoje zvestobe našemu voditelju g. dr. A. Korošcu.

Sv. Jakob ob Savi. V ponedeljek, 26. oktobra bo ob 7 zvečer v društvenem domu pri Sv. Jakobu sestanek vseh članov JRZ. Na tem sestanku bomo osnovali krajevni pododbor JRZ za tukajšnji okoliš. Vsi somišljeniki vljudno vabljeni!

Cerknica. Tudi pri nas bodo 25. oktobra občinske volitve. Postavljeni sta dve listi, lista JRZ in pa opozicijska. Toda kam so gledali in kaj so mislili naši JNS-priganjalci, da so šli postavit svojo listo? Ali morda še mislijo, da so danes še časi valpetskega biča? Ali mislijo, da bo naš kmet še pustil, da mu bodo le-ti trgali kožo raz hrbet in iz nje spletali biče ter tepli kmeta samega. Mar menijo, da preprosti ljudje več ne vedo, kdo jih je tepel po hrbtih. Naj vedo, gospodje trški mogočniki, da ima palica dva konca in da drugi konec prav lahko udari nje, ki so palico urezali. Zakaj govore danes, kje je pravica, kje svoboda, kje samouprava? Kdo je pripravil miroljubne ljudi do tega, da so dvignili pesti proti njim? Nihče drugi kot oni sami. Kmetje-trpini so namreč doznali, da so se tem gospodom redili trebuhi za njihov denar, za njihove žulje. — Kje, gospodje, so lepi in težki tisočaki? Kje so podpore, ki naj bi jih prejeli brezposelni? Ali so jih morda prejeli oni, ki danes govore, da so delali popolnoma pravično in samo v korist občanov? In ti danes hodijo okrog kmečkih hiš in okrog tistih, o katerih pravijo, da so »neumni kot voli«, in jih prosijo za glasove. Daj beraču milodar, ker ga je potreben, pomisli pa, kaj lahko pride, če daš glas tem »nositeljem miru in sprave«. Naši možje in fantje prav dobro vedo, kdo bo njihov bodoči župan. Njim ni za gospodo, ki je prišla sem samo zabogatet, njim so potrebni možje, ki bodo delali pošteno in bodo kmeta ozdravili tam, kjer je bolan. Naj pa se gospodje mogočniki nikar ne praskajo tam, kjer jih nič ne srbi. Cerkniški kmet in delavec bosta volila listo, katere nosilec je Otoničar Janez, z drugimi pa bosta pometla in jih dala tja, kamor spadajo.

Mirna peč. Ne bodo se več Globodolčanom pogrezala kolesa v blato! Novo cesto si z banovinsko podporo grade. Ne bo treba biti nič več Hmeljčanom in Kalancem v skrbeh za vodo! Nov studenec priključijo k vodovodu. Kmalu bo prišel čas, da Karteljevčani ne bodo več vozili mimo Mirne peči v Novo mesto! Cesta Novo mesto—Hmeljnik bo v nekaj letih dograjena. Ne bo se nam treba več skrivati in hoditi po kazni v Novo mesto! Svobodno smo si izbrali može-poštenjake za vodstvo občine. JRZ je zbrala večino dobrohotečih občanov, ki bodo 25. oktobra volili listo Opara Janeza in njegovega namestnika Krevsa Franceta. — Ne smete pa zaupati nasprotni listi, ki nosi vabljiv naslov »kmečko-gospodarska lista«, ki si je kakor sračje gnezdo sestavila kandidate iz ostankov JNS in drugih »frontarjev«. Kot »gospodarska lista« se predstavljajo. Občinski »gospodarji« hočejo biti, pa so nas že 8 let vladali, a za občino niso ničesar naredili. Njihovo delo oziroma nedelo jih ocenjuje! — Mi bomo zaupali enotni brezkompromisni listi JRZ in obenem izrekli častno priznanje dr. Korošcu, ki je naš voditelj, da nas vodi, dokler ne bomo prišli do tega, da bomo na svojem posestvu svoji gospodarji, ne pa da bi nam gospodaril sosed, sosed učil naše otroke, mi služili denar, a sosed ga pobiral.

Št. Janž na Dolenjskem. V nedeljo, dne 18. okt. je bil shod JRZ v Društvenem domu. Na shodu smo čuli o gospodarstvu na naši občini. Lastnim ušesom nismo mogli verjeti, da so se v občinskem gospodarstvu vršile gorostasne zlorabe z občinsko imovino in podporami. Verjeti smo pa morali, ker je govornik vse črpal iz uradnega revizijskega poročila in nas ni »farbal« in ker smo tudi prej slišali o potvorbah računov, obračunov in o primanjkljaju v občinski blagajni. Sedaj smo šele na jasnem, zakaj ni bilo nikoli denarja niti za občinske reveže, kaj da bi bil potem še za račune in dobave, katere je kak občan izvršil. Kam nas je pripeljala politika JNS in njeni priganjači, vidimo iz tega, da občina dolguje nad 100.000 Din. Kam je šel denar? Davkoplačevalce, ki imamo najvišjo doklado, nas čaka ponovno breme, da bomo mogli kriti dolgove, povzročene po JNS-arjih. Čujemo, da se državno tožilstvo zanima za naš denar in da bo zapravljene zneske iztirjalo od ljudi, ki so gospodarili z občinskim denarjem. Volivci! Ali so se Vam odprle oči? Komur se niso, ta bo odgovarjal ljudstvu za nadaljnjo škodo, če bo volil ljudi, ki imajo maslo na glavi, ki se z lažmi in potvorbami rinejo na krmilo občine. Nedeljski shod naj bo nam v opomin, da gremo od volivca do volivca, da združeni pometemo gnoj tja, kamor spada. Spravimo vse volivce na volišče, da bo zmaga JRZ tem sijajnejša! Ne verjemimo lažem, ki jih trosijo ljudje iz »sračjega gnezda«! Nosilec naše liste je posetnik Eran Alojzij, njegov namestnik pa posestnik Štih Anton.

Krmelj. Posestnik Ivan Kranjc nam je poslal dopis, v katerem izjavlja, da ga je sicer g. Keber Ignacij nagovarjal, da bi podpisal opozicijonalno listo, pa on ni hotel. Listo je podpisal njegov sin proti njegovi volji. Preklicuje svoj podpis zlasti zaradi tega, ker je zvedel, kakšne nerednosti so se godile pod bivšim občinskim gospodarstvom.

Medvode. V nedeljo si bo ljudstvo izstavilo spričevalo politične zrelosti: ali bo zaupalo možanici, ki vedri pod »gospodarsko listo«, ali možem značajnim in trdnim, ki so jih ti ljudje vrgli iz odbora, ker niso hoteli zatajiti dr. Koroščevega programa. Volitve imajo gospodarski in politični pomen. Nasprotniki poudarjajo le gospodarskega, govoričijo o davkoplačevalcih in namigujejo kot da lista JRZ ni za pošteno gospodarstvo. Ali je za občinsko bankrotstvo? Pregled kandidatov bi najbrže vzel vzdevek »gospodarski« onim, ki si ga laste. Drugi pomen pa je političen. Ali smo za politiko dr. Korošca ali pa smo za čase, ko je paševal pri nas dr. Kramar, ko so pečatili prosvetne domove, vprizarjali šenčurske procese in zapirali Slovence, ker niso hoteli biti izdajalci

Poleg nasilja poznajo naši nasprotniki še eno agitacijsko sredstvo, to je laži! Te dni preplavljajo deželo z letaki, ki so polni najpodlejših laži. Nobenega treznega volivca naj vsebina teh letakov ne vznemirja. Sicer pa je vsebina teh letakov tako bedasta, da jim niti otrok ne nasede.

naše politične in gospodarske svobode. Pri zadnjih »volitvah« nismo imeli možnosti odločanja, zdaj pa odločamo tudi o tem, ali smo za to, da vlada ljudstvo, ali skrita diktatura JNS. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da poveri zaupanje možu Koroščeve smeri. Zato vsi za K o k a l j a! — Glede popravka, ki smo ga zadnjič čitali, pa le tole: Čudno se nam zdi, da g. S. te trditve ni takoj preklical, ko so jo spomladi prinesli časopisi. Da te marljivo prebira, pričajo čitanja, ki jih vrši na sestankih, torej ni verjetno, da bi ono vest prezrl. Pravi, da ne pripada nobeni politični stranki. Trenutno res ne. JNS se je s tem popravkom odpovedal. Le zakaj je prav do sedaj odlašal? Glede preteklosti se da izpričati, da je pripadal že raznim strankam. Njegovi sodrugi vedo veliko le o napakah dr. Korošca, drugi slov. politiki so jim vzvišenejši. Da se je zamrznjena občinska doklada odtajala ne za 130 tisoč, ampak za 230 tisoč, to tu ni važno. Recimo, da je Vaša zasluga. Da nam pečena piščeta lete v usta, je znano! Zakaj le niste pomagali Vašemu predniku kot njegov namestnik in pomočnik odtajati te naklade takrat, ko je gospodarila, ali bolje ne gospodarila JNS? Da s tolikšnim denarjem ni težko gospodariti, je jasno. Vendar tudi ne bi bilo napačno dati nekaj na stran za slabše dni in se bolj držati proračuna.

Dolenja vas. Do zadnjih dni je bilo pri nas na tem, da bomo imeli samo eno kandidatno listo za občinske volitve, ker JNS-arji se po zadnjih volivnih porazih niso še opomogli. Prejšnjo nedeljo pa so se le okorajžili in so sestavili lastno listo, katere nosilec je Zobec Franc, tesar v Dolenji vasi, njegov namestnik pa Jaklitsch iz Grčaric. Javnega shoda ne priredijo, ker nimajo ničesar pokazati kot le stranko JNS v razvalinah in pa svoje »vzglednoc gospodarstvo iz onih let, ko je župana postavil neki politični nasilnež in isti nastavljal odbornike. Njihovo takratno gospodarstvo je tako boleče poglavje, da oni sami ne želijo, da se obravnava n. pr. vprašanje onih zgubljenih nepotrebnih pravd, ki so vzele naši občini 40.000 dinarjev. Lepa vsota, kdo jo bo povrnil! Nešteto je bilo ovadb, radi katerih je pod njihovim gospodarstvom naše ljudstvo plačalo do 50.000 Din globe. Koruza in podpora za oškodovane po povodnji: vse se je delilo krivično. Glavna njih nada je kasarna v Ribnici, odkoder bo baje Arko komandiral tam zaposlene delavce in naše občine. Kar radovedni smo, kdo želi nazaj čase, ko je bilo ljudstvo tlačeno, oropano vseh pravic, ko so vladali ljudje brez ljudskega zaupanja, ko so bili naši fantje kaznovani, ker so na vasi slovensko

»Sloga jači, nesloga tlači!« Več kot naši izraziti politični in narodni sovražniki nam lahko škodujejo ljudje iz naših vrst, ki iz osebnih, krajevnih ali koristolovskih ozirov rušijo enotno fronto ogromne večine slovenskega ljudstva.

zapeli. Pa kdo bi naštel vse te krivice! Koliko pa je dokazov, kako naša stranka JRZ misli na nas in nam pošilja pomoč! Kake denarje bodo zaslužili na drž. cesti Ribnica—Dolenja vas, koliko so naše vasi pri regulaciji naših voda profitirale! Te dni bo zagorela po naših vaseh elektrika, za katero nam je banovina dala lepo podporo; za most v Prigorici je dalo gradbeno ministrstvo zadosten znesek, po vaseh se grade velike vaške cisterne; upamo na skorajšnjo obnovitev delovanja tovarne v Jelendolu. Ali daje Arko denar delavcem, ali sedanja vlada? Mešetar ni, ne kupec, ne prodajalec! Ne bojte se delavci, da bi bil kdo odpuščen radi volitev v korist JRZ! Za JNS-listo pri nas agitira človek, ki še sebi ne more do službe pomagati, pa bo občini v kako korist! Da! Vse, kar »lažje in grec«, se bo v nedeljo dvignilo, da dodobra pomete stranko JNS, ki je toliko gorja in krivic napravila za časa svoje oblasti. Vsi do poslednjega se bomo dvignili za našo JRZ. Mi gremo veselo na volišče!

Moravče. Po naši dolini hodi mož, ki vstopivši v hišo, začne prati pege, ne da bi ga kdo pozval k temu, češ: moravški odbor je bil razpuščen zato, ker so šli računi za 35 Din navzkriž. To in nič drugega krivega ni našel revizor na odboru. Radovedni smo, kdo bo verjel takim opravičilom. Zopet drug mož hodi od hiše do hiše in za božjo voljo prosi in nagovarja ljudi: volite nas in samo nas. Drugod pa čujemo, da so si tako svesti zmage, da je brezuspešen vsak trud in vsako prizadevanje od strani JRZ. Tudi je menda prišlo v navado, da se hoče že vsak proglašati za narodnega mučenika, čeravno se mu zelo zelo skromno povračuje samo to, kar je drugim svoje čase posojal. Oglejmo še mi nekatere stvari, ki jih revizija sicer ni spoznala za krive, a vendar čudno izgledajo. Ko je leta 1932 prevzel g. Tome občinske posle, je znašala njegova nagrada 5000 Din. Pred volitvami leta 1933 se je županu priznala nagrada 9000 Din, a tajniku 3000 Din, skupaj 12.000 Din. Banska uprava je te nagrade izravnala tako, da je dobival župan 6000, in tajnik 6000 Din. Kljub tej izravnavi je bil končni učinek isti, saj takrat je ves zaslužek ostal pod isto streho. V proračunskem letu 1935/36 najdemo zopet predlog za županovo nagrado 9000 Din, a za delovodje 6000 Din. Izdatki za ti dve nagradi bi zrasli na 15.000 Din, da ni banska uprava rekla: jok! In tako je tudi to leto nagrada ostala pri 6000 Din. Kar naenkrat pa je pokazal plačilni barometer čuda nizko številko. Prej je bilo videti, da je 6000 Din veliko premalo, a v letu 1936/37 je bilo kar 2400 Din zadosti. Gospoda od moravške JNS je takole računala: prišel bo drugi in bo moral delati za te beraške dinarje, če si bo pa zvišal plačo, tedaj bomo zagnali krik: zakaj je pa g. Tome lahko delal za ta denar! — Kje so pa takozvani potni in prevozni stroški, ki so od proračunskega leta 1934/35 rasli od 1500 Din na 2000 Din, v naslednjem letu, dokler niso v kritičnem letu 1936/37 padli na 1200 dinarjev. In še marsikaj bi lahko povedali! Posebno pozornost vzbudi tudi postavka »prispevek občinskemu kmetijskemu skladu«, ki je zanimiva zlasti zaradi tega, ker iz nje vidimo, kako se je moravškemu občinskemu odboru počasi vzbujala zavest, da so v prvi vrsti kmetje. Leta 1933 je znašal ta prispevek 3000 Din, leta 1934/35 je bil znižan od oblasti na 2000, leta 1935/36 je zrastel na 4500 in zadnje (tekoče) leto 1936/37 še na

W. Hauff — J. O.:

Pravljice

Hišna vrata se odpro in Muk vidi mnogo psov in mačk, ki so šli noter. Nekaj trenutkov stoji neodločen, ali bi se povabilu odzval ali ne. Slednjič pa se osrči in gre v hišo. Pred njim je šlo nekaj mladih mačic, pa je sklenil, da pojde za njimi, ker vedo morda za kuhinjo bolje kakor on.

Ko pride Muk po stopnicah gori, sreča ono staro ženo, ki je bila skozi okno vpila. Pogleda ga postrani in vprašn, kaj želi. »Saj si vsakogar povabila na sok,« odgovori mali Muk, »in ker sem tako zelo lačen, sem tudi jaz prišel.« Starka se zasmeje in pravi: »Odkod pa si se vzel, ti čudni možic? Vse mesto ve, da ne kuham za nikogar kakor samo za svoje ljube mucke, pa jim sem ter tja povabim družbo iz soseščine, kakor vidiš.« Mali Muk pripoveduje stari ženi, kako se mu hudo godi po očetovi smrti, in jo prosi, da naj mu dovoli, da jé danes z njenimi mačkami. Žena, ki ji je odkritosrčna malčkova povest ugajala, mu dovoli jesti in piti, kolikor je hotel. Ko se nasiti in okrepča, ga žena dolgo gleda, potem pa pravi: »Mali Muk, ostani pri meni v službi, imel boš malo dela in dobro se ti bo godilo.« Mali Muk, ki mu je sok za mačke šel v slast, je privolil in postal tako sluga gospe Ahavzi. Imel je lahko, toda čudno službo. Gospa Ahavzi je imela namreč dva mačka in štiri mačke, tem je moral mali Muk vsako jutro kožuh razčesati in z dišečimi mazili zdrgniti. Kadar je šla gospa ven, je moral na mačke paziti; kadar so jedle, je moral skledice pred nje postavljati in zvečer jih je moral položiti na svilene blazine in jih z baržunastimi odejami pogrniti. Bilo je tudi nekaj malih psov v hiši, ki jim je moral streči, toda s temi ni bilo toliko opravka kakor z mačkami, ki jih je gospa Ahavzi negovala kot svoje lastne otroke. Sicer pa je živel Muk prav tako samotarsko kot v očetovi hiši, zakaj razen gospe ni videl nikogar drugega, kakor le pse in mačke. Nekaj časa se je godilo malemu Muku prav dobro, imel je vedno dosti jela in malo dela in stara žena je bila prav zadovoljna z njim. Toda polagoma so postale mačke razposajene: kadar starke ni bilo doma, so skakale po sobah kot obsedene, delale velik nered in razbile marsikako lepo posodo, ki jim je bila napoti. Kadar so pa slišale, da prihaja gospa po stopnicah, so se splazile na svoje blazine in ji mahljale z repki v pozdrav, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Gospa Ahavzi se je nato razsrdila, kadar je videla svoje sobe v takem neredu, in je zvračala vso krivdo na Muka, pa naj je zatrjeval, kolikor je hotel, da je nedolžen; verjela je svojim mačkam, ki so jo nedolžno gledale, bolj kot svojemu služabniku.

Mali Muk je bil zelo žalosten, da tudi tukaj ni našel sreče, in je sklenil zapustiti službo pri gospe Ahavzi. Ker je pa na svojem prvem potovanju spoznal, kako slabo se živi brez denarja, je sklenil, da si plačo, ki mu jo je njegova gospodarica vedno obljubljala, pa nikdar dala, na kakršenkoli način preskrbi. Bila pa je v hiši gospe Ahavzi soba, ki je bila vedno zaprta in je on še nikoli ni videl od znotraj. Slišal pa je včasih, kako je gospa po njej brkljala in on bi bil večkrat rad vedel, kaj ima tam skritega. Ko je torej mislil na denar za na pot; mu je prišlo na um, da so morda tam gospejini zakladi skriti. Toda vedno so bila vrata trdno zaprta in zato ni mogel nikoli do zakladov.

RAZNO

Prebadanje ušes je sicer malenkostno opravilo, vendar ne vedno brezpomembno. Orodje, s katerim se prebadajo ušesa, mora biti popolnoma čisto, temeljito umito v vinskem cvetu in dobro razbeljeno v plamenu. Uhani po ljudeh, ki so umrli na kaki nalezljivi bolezni (tuberkulozi, šenu, škrlatinki itd.) se morajo pred uporabo skrbno osnažiti (razkužiti); zgodilo se je namreč, da je nastal okoli rane (vboda) celo takozvani razjedljivi lišaj (lupus), ki se je razširil na ves obraz. (Isto lahko nastane, kadar oslini bolna oseba svileno nit, da bi jo lažje potegnila skozi rano v ušesu.) — »Zdravje.«

Oh, ti profesorji. Profesor ej dobil sina. Služkinja vstopi in mu javi veselo novico: »Gospod, fant je!« — Profesor: »Zdaj ne utegnem, naj pride čez pol ure!«

Poroka eno uro pred smrtjo. V ameriški kaznilnici Sing-Sing se je nedavno vršila čudna poroka. Morilec John Collins se je bil pred aretacijo zaročil z mladim dekletom. Ko so ga obso-

SLOVENEC

S VSEMI SLOVENSKIMI DRUŽBENIMI PRAVICAMI. PRI A. NAŠI DRUŽBI IZDAJA: STANE DR. GOSTIČ IN DR. VINKO JELAČIN. ZA NAŠO TISKARNO ODGOVARJA DR. INGO. MARIJAN VOGELNIK. TISKARNA.

in potem 2 meseca dolge preiskave: še danes bi Dragatušci sedeli v zaporih in kakšne stroške za advokate bi plačevali, ako bi ne bil nastopil dr. Korošec. Že samo zato bi morali biti mi danes zedinjeni na eni listi JRZ. Pa zakaj smo letos proti Mušiču, l. 1933 pa smo bili zanj? Vabili smo ga na vse načine in pojasnjevali. Štefanič sam mu je vse prepuščal. Toda Mačkoveska komanda ga je hotela imeti zase. A danes je že veliki večini jasno, da je pri nas Slovencih mačkovstvo samo za hudobne in nepoučene ljudi. Sami kandidati Mačkove liste bodo z nami volili in ni nobene zamere tudi Muhiču ne, če njihova lista ostane prazna. Saj se je branil in je nanjo pristal le, ker mu Mačkovci niso dali miru. Lahko jim reče: »Zdaj pa imate«. Pa zakaj smo Štefanica postavili za nosilca, ko je bilo l. 1933 drugače? Zato, da bomo zmagali. Če je pa on spoznal, da je pot dr. Korošca pravilna, je nam prav in dobrodošlo. Volilci so uvideli, da je samo on tisti, ki se bo uspešno pomeril z zmedenim mačkovstvom, in moral se je podati, če tudi nerad. — V nedeljo, 18. oktobra smo imeli vdrugič precej dobro obiskan političen shod, na katerem je dr. Koce pojasnjeval gospodarsko stran naše politike. Sankcije smo bili prisiljeni podpisati, a sedaj je pa že v veliki meri poskrbljeno z novimi pogodbami, da se ta škoda popravi in doseže večji izvoz, kar se že pozna na dviganju cen živine. Vse sile so napete v dosego likvidnosti denarnih zavodov. Da so davki znižani, je pa pokazal zadnji obrok. Da ni dr. Korošec nič naredil, je torej prazno in hudobno gobezdanje naših Mačkovcev. Mi bomo šli složno na volišče za listo Štefaniča, za JRZ, za slovensko Belokrajino.

Adlešiči. Občinskih volitev v naši občini 25. oktobra ne bo, ker moramo počakati na prekomasacijo občine, da se izločita vasi Gribije in Dragoši. Kljub temu se tudi pri nas pripravljamo na občinske volitve. Kakor kaže, se bosta borili dve stranki za oblast v občini, JRZ in »Sloga«, ali kako se bo že imenovala, v katero sta se združili JNS in vsi oni, ki s pravim svojim imenom ne upajo na dan. Ker naenkrat so JNS-arji in Mačkovci eno. Oni ne poznajo nobene politike več, ampak samo gospodarstvo naše občine. Mnogi so res tako preprosti, da mislijo in to verjamejo. Ne vedo namreč, da so ti batinaški priganjači zoper vsako svobodo. Le dobro si oglejmo zadnje dogodke, s katerimi orožništvo obračun dela, in sodišče deli nagrade, in pa raznovrstna nasilstva, ki jih ti ljudje delajo! Da ti ljudje nočejo poznati

Delavci! Nameščenci! Liberalni magnatje, ki žive od žuljev vaših rok, vas silijo, da bi prodajali svoje politično prepričanje. Odgovorite jim s tem, da se vsi kot en mož pridružite ogromni večini našega naroda, ki bo pri obč. volitvah izkazal zaupanje JRZ in dr. Koroščcu.

slovenske skupnosti je jasno, in sedaj jim je tudi Mačkov plašč dobrodošel, da se udejstvujejo kot pridni hlapčiči. Delajo za plačilo, ki vemo od kod prihaja. Enkrat naj se jim toliko da, da se bodo mogli ti nezadovoljneži odpeljati v Moskovski raj, po katerem toliko želijo. Takim ljudem priznavamo vse naslove neznačajnosti, ker vemo, da jim gre le za osebno koristolovstvo. Če bodo vladali združeni »gospodarji«, bodo vladale tudi pri nas kmalu španske razmere. Upajmo, da tako globoko ne bo padla naša občina.

Leskovec pri Krškem. V potu in znoju se trudijo naši nasprotniki, da bi sestavili svojo kandidatno listo. Delijo se na Ljotičevce, JNS-arje ali »pofarje« ter Mačkovce. Pod Mačkovo ime so se skrili tudi komunisti, kolikor jih pri nas je. Da bi listo lažje sestavili, so nekaj iznajdljivega pogruntali. Ko pridejo v hišo, začno najprej z navduševanjem in s prigovarjanjem za ustanovitev sadjarske zadruge. Mi jih vprašamo, kako da je ravno sedaj pred volitvami nastala tako nujna potreba po tej zadrugi. Kaj boste iskali krinke, kar z barvo na dan. Ta »zadruga« ima namen proizvajati le politično »sadje«. Toda, kaj hočemo. Letos ni »vreme« za to. Pred tremi leti je bilo drugače. Sedaj pa dobite namesto »sladkih jabolk«, povsod le »kisle lesnike«. Nikar se ne mučite! Mi že imamo svojo politično zadrugo in ta je naša Jugosl. radikalna zajednica, in ne rabimo nobene druge!

Tomišelj. Tudi v naši občini se pozna, od kdaj je občina v rokah JRZ. Dobrega pol leta gospodarijo sami mladi ljudje, izvoljeni od ljudstva, ki so za občino več storili kot JNS-arji celo njihovo poslovanje. Na vseh koncih in krajih se vidi, da sedanji režim ljudstvu pomaga in ne samo obljublja. Na dan 25. oktobra je treba vsem občinam napraviti obračun z JNS-arji in pokazati, da smo v naši banovini vsi za politiko dr. Korošca, voditelja slovenskega naroda.

Št. Jurij pri Grosupljem. Za občinske volitve imamo dve listi. Prva je naša JRZ, katere nosilec je Perme Josip. Druga lista je brez politične firme iz JNS-arskih ostankov, kateri načeljuje sedanji župan Goršič Alojz. Ne prvega ne drugega nosilca liste ni treba posebno opisovati. Mi dobro vemo, da bo Perme, ki nam je županil že nad 22 let in ima velike zasluge za občino, tudi v naprej dober župan, katerega lahko imenujemo očeta cele občine. Vemo pa tudi, da kandidirajo na Permetovi listi najboljši in najuglednejši možje v občini. Zato imamo že v naprej gotovo veliko večino. Zavedamo se prav dobro, da iz JNS-arskih ostankov ni mogoče sestaviti dobrega odbora. JNS tudi nepustimo vladati! Dovoli smo trpeli pod JNS režimom. Kdo je bil kriv, da so ob preteklih občinskih volitvah zaprli župnika iz Škocijana in fante iz St. Jurija. JNS ovaduhi! Danes vlada svoboda! Vsakega poštenega moža in fanta dolžnost je, da glasuje za listo JRZ, katere nosilec je Perme.

d Milo se od mila razlikuje. O tem se boste najbolje prepričali, ako predčasno morate nabavljati novo perilo. Za pranje vzemite zato samo Schichtovo Jelen milo, ker ste lahko uverjeni, da je izdelano iz najboljših sirovin; je štedljivo pri uporabi in varuje Vaše perilo.

Ugašajoče sonce

(Prevedel Vinko Lovšin.)

(Nadaljevanje.)

»Iščem te, Mucija, se je oglasil Publij. »Tako se izpostavljaš. Tudi barbari iščejo svoje ranjence.«

»Bojiš se za me?« je rekla Mucija. »Ničesar več se ne bojim, najmanj smrti. Človek umrje tako hitro, kadar ga najmočnejši zemeljski demon dobro stisne za grlo. Ti veš to, vojak.«

»Vem, na žalost, ker sem sam orodje smrti,« je rekel Publij, »in ravno zato me vznemirja tvoja hrabrost. Temu demonu je treba iti s pota.«

»Trpljenju se gre s pota, ki je močnejše kot človeška volja. Ali je mar smrt trpljenje? Uničuje samo telo in nas reši njegovega poželjenja, ki je vir vseh stisk in zločinov. Oproščena duša pa ne hrepeni po ničemer, se dviga visoko do drugih lepših svetov, da živi od odpuščanja in ljubezni.

Publij je molčal. Vedel je, kdo govori iz ust Mucije. Zdelo se mu je, da bo pogled na rimsko sramoto odvrnil srce plemkinje od »vzhodnega praznoverja«, a ona ni nehala biti kristjanka. Bila je to celo na bojiščih, ker je ravno tako rada pomagala svojcem, kakor barbarom.

»Ali mar veš, česa sem se naučila tam sredi teh srečnih, ki so za vedno zaspali?«

Mucija je pokazala z roko na bojišče.

»Končno razumem pomen besedi mojega Boga,« je rekla in gledala v nebo. Sedaj vem, zakaj je zavrgel blesk tega sveta in si ohranil drugo kraljestvo. Da, naše gospodstvo ni večno, ne ogrinja se v škrlat, ne straši slabotne z legijami. Nam ni treba prestolov, praporov in mečev, ker nas ne bo očaralo minljivo razkošje.

»Ne očara...« je ponovila s tišjim glasom, kot v sanjah, zamaknjena v mesec, »tuji so našim domišljijam cilji in namere tega sveta.«

»Mucija,« je rekel sedaj Publij. »Tako so nas strašno ponižali bogovi, a ti... O Mucija, ti nisi Rimljanka!«

Ona se je obrnila k njemu, ga prijela za roke in rekla:

»Odpusti, najdražji! Moje srce ne more več vzljubiti vaše ošabnosti. Pregloboko je z njo prepojeno trpljenje vsega človeštva, da ne bi čutila njene okrutnosti. Toda ne boj se. Drugikrat te več ne postavim med dolžnost in ljubezen. Tvoja duša ne bo zaradi mene žalostna.«

Pritisnila je svojo glavo na njegove prsi in šepetala:

»Nisi pil sladkosti iz keliha moje ljubezni, žolč in bol sem ti dajala v meri, ki prekaša moči navadnega smrtnika. Odpusti... Moja dolžnost je, da se ti umaknem s pota, da boš lahko do zadnjega diha služil domovini tako, kakor ti ukazuje vest Rimljana. Kriva sem napram tebi, vem, sama se obsojam. Ti se ne boj za me in ne žaluj.. Smrt ne straši kristjanke.«

Ovila mu je roke okrog vratu in ihtela.

Tvoje besede so prepojene s solzami slovesa,« je rekel Publij in privil Mucijo k sebi. »a ne vidim nevarnosti, ki bi ti grozila. Jaz sem pri tebi in bom tebe ljubljeno čuval. Toliko zaslug si storila v taboru, da ti imperatorjeva milost povrne pravico do življenja. Sam ga bom prosil, da prekliče obsodbo. Umiri se, najdražja in zaupaj v srečno jutro.«

»Kdo ve na vojski za dan in uro?« je odgovorila Mucija in vedno bolj goreče objemala Publija. »Smrt nam je vedno za petami.«

»Smrt vojaka ne gre za zdravnikom. Saj te ne sili tvoja služba pod sulico in meč. Ti skrivaš pred menoj nepremišljene nakane. Čutim to v tvojem objemu, slišim v tvojem joku. Zakaj mi ne zaupaš, Mucija?«

»Ti nikdar ne odstopiš od rimskih postav, jaz se pa nikdar ne uklonim olimpskim bogovom.«

»Moja ljubezen vname zopet v tvojem srcu, spoštovanje do duhov, ki ščitijo sveti Rim.«

»Moj Bog varuje celi svet.«

»Svet je Rim.«

Obmolknila sta oba ker sta videla, da mučita drug drugega.

On je pritiskal njeno glavo na svoje prsi, ona pa je točila solze in težko ihtela.

Od zgoraj pa je zrlo na nju nočno nebo, visoko in neizmerno kot večna skrivnost. Videlo je (ono) toliko nepotrebnega junaštva, toliko prevar in razočaranj, ki so nasprotovala edini resnici, da se ni čudilo dvema človekoma, ki sta si bila tako blizu in vendar tako daleč.

Prva je Mucija razklenila roke in prosta Publicijevega objema, je rekla:

»Tam, tam se bomo strinjali...«

Pokazala je z roko na zvezde.

»Tam je velika ravan... vsi se bomo zmestili .. Rimljani in barbari, bogati in ubogi...«

Še enkrat je prijela Publijeve roke in jih pritisnila na srce, dotaknila se je z ustmi njegovega lica in naglo odšla proti taboru.

On ni hitel za njo. Vedel je, da ne izpremeni njenih namer, naj bodo kakršnekoli. Prava hči Kornelijev, bo izvršila, kar je sklenila.

Polagoma sledeč njenim stopinjam, je govoril sam s seboj:

»Vse propada pod menoj: i ošabnost je ljubezen i veličina Rima, a jaz moram živeti, da branim te blesteče razvaline.«

Ko je šel mimo prvih straž, so povešali meče pred njim. Običajno se je vstavljal in izpraševal vojake, toda danes je šel mimo njih ne da bi jih pozdravil.

Vznemirjal ga je jutranjšni dan, ki nagne skodelico zmage na eno ali na drugo stran.

Tam na bregu Donave je stal Servij z Markomani, Kvadi in Jazigi. Tu na peščeni ravnini je počival Mark Avrelij po današnjem porazu.

PO DOMOVINI

Zagreb. »Katoliški večer« s kaficem je Slomškovo prosvetno društvo zadnjo leto(nje prosvetne večere (v nedeljo 11. oktobra po večernicah), nam je vodil prav lep uspeh. Najprej je društveni pevski zbor lepo zapel nekaj krasnih pesmi, nato pa je g. dr. Josip Klemenčič razložil, kako so se naši vodilni možje s peščico in s persom trudili, da bi rešili Koroško za Jugoslavijo. Z posvetnim plebiscitom 10. oktobra 1920 je Koroška pripadla Avstriji. Po predavanju je zbor zopet zapel, pomagali pa so mu vsi udeleženci tega večera, ki so napolnili društvene prostore. Tudi pri Sv. Janezu smo imeli dopoldne majhno slovesnost: iz Kranjske je prišel k nam novomašnik g. p. Martin Pirc, ki je imel pred sv. mašo lep govor in nam je podelil novomašni blagoslov. Škoda, da je gost zamudil tramvajsko stavko, marsikomu onemogoči priti k sv. Janezu. — K poročilu o mašnjem odhodu zbora moramo dodati, da sta bila tudi trompeta na Sisma Hana Slomškovega prosv. društva g. dr. V. Goša in g. Janez Hlastnik, naseljenski duhovnik v Buenos Airesu.

Trebanje. V nedeljo, 25. oktobra, bo trebanjska dolina dobila nekaj posebnega. Trebanjski vinogradi so dobili nove cerkve. Stoji vrh Gradišča, odkoder je najlepši razgled po trebanjski in mirnopeški dolini in po daljnjih vrhovih in slemenih gorenjskih gora. Cerkvica je okrogla romanska stavba, lina prostora za 115 ljudi, strop je raven in kasetiran. Iz srede strehe se dviga kvadratni zvonik z bronastim zvonom. Cerkvica lina oltar posvečen sv. Judežu. Verski duh in idealnost ljudstva je ustvarila in še ustvarja velika dela. Tako je tudi pri tej cerkvici večina dela izvršilo ljudstvo s prostovoljnim delom, vlasti vse vožnje. Zidarska dela je izvršil Krišof Franc, tesarska dela so se delala z domačimi močmi, kleparska dela pa je izvršil Kmet Ferdo. Malko obočko izdelujejo dekleta, za svečnike so skrbele žene. Oltar dela Šivar Albin v Ljubljani, kamen za oltarno mizo je iz Ajdovca, podobarna oznara za parmenade je pa delo domačega mizarja. Kubete je izvršil in vse delo vodil naš g. dekan. Ker je stavba vrh gore, je bilo treba vodo nositi iz bližnjih in daljnjih kapnic. Vse to so izvršili domačini iz Gradišča, pripregal pa je skoraj vsem vozačkom Malnšek, mater tukajšnje gdč. učiteljice. Na Gmajni je zapustila svoje Marija Crnalič. V Zakovju pa se je preselil v boljše življenje 81 letni Martin Opalk. Kot bivši gospodar je bil pri vseh dih splošno priljubljen. Živel z njimi v slogi, je v rostni onemoglosti peldrulila slepota, je bil privezan na domačo hišo. Zdaj ga je rešila trpljenja bela žena — smrt. Večni mir!

Metlika dolina. Borba proti jetiki je postala tudi za našo dolino nujna potreba, ker se je v zadnjih letih ta bolezen zelo razpasla. Proti tej ljudski nesreči se poedinec težko bori. More je premagati le organizirana borba. V ta namen je bila ustanovljena kraj. protituberkulozna liga za gornjo Metliko dolino v Črni, kjer je že v bolnici brat. skladnice dispanzer. V odboru lige so zastopani vsi sloji prebivalstva. K ustanovitvi dispanzerja je največ pripomogla bratovska skladnica medlikega rudnika, ki je dala na razpolago prostore, rentgen in druge aparate. Dispanzer deluje vsak četrtek. Protituberkulozna liga vabi vse, da pristopijo kot člani. Redni člani plačajo letno 6 Din, podporni pa 4 Din.

Žužemberk. Hvala Bogu, smo z veselim vzkliknili oni ponedeljek, ko smo zagledali na našem trgu zopet avtobus. — Podjetje Vehovec, ki že vel let obratuje na progi Ljubljana—Pokar gradec in ki je v letošnji sezoni vozilo tudi na Bled, je začelo obratovati na progi Žužemberk—Stična. Tako bosta Žužemberk z starodavnim, velikanskim gradom in vsa naša dolina, ki je po svoji naravni krasoti gotovo edinstvena na Dolenjskem, vendarle zopet zvezana z ostalim svetom. Avtobus vozi iz Stične vsak dan od jutranjega in večernega vlaka, iz Žužemberka pa ob 6 zjutraj in ob 6 zvečer. Podjetnik je tudi vozno ceno primerno znižal, tako da stane sedaj povratna karta za obe strani za celo progo le 25 Din. Upamo, da bo imelo podjetje vedno dovolj potnikov.

Ob tej priliki pa prosimo še poštno direkcijo, da izvoli prevzeti pošto avtobusnemu podjetju, da bo tako omogočeno, da bodo dobili naši uradi in naše ljudstvo dnevno pošto v roke dve uri prej, kakor pa jo dobivajo sedaj. Danajši čas zato zelo hitro dostavo poštnih pošiljatev tudi v oddaljene kraje. Prepričani smo, da bo poštna direkcija videla upravičenost naše prošnje ter bo sedaj izdavo prevoza pošte v naše kraje preuredila po želji in v prid ljudstva.

Sv. Jurij pod Kumom. Smrt je pretrgala sil Brekemu Čop Lojzeta, narvečjemu posestniku v

---

imel je pri sebi samo tri legije, od katerih je dve v naglici sestavil iz tiških hajdukov, ki so iskali po svetu plena in slave.

Sila je bila popolnoma zadostna, da poraže barbare, toda pod poveljstvom drugega vojskovodje.

Cesar-filozof se ni razumel na vojaško umetnost, kar je kazal neprestano, od kipa, ko je stopil sam na čelo vojske. Mesto da bi zbral vso silo na enem mestu in ne čakal na Germane, marveč da bi bil v začetku pomladi prekoračil Donavo in ne dovolil, da bi se bili združili Kvadi in Markomani, je pa razmestil kohorte ob meji in čakal v Vindoboni na sovražnika. Zvitev nega odlašanja je bil Vindeks, ki je bil izpostavljen poveljstvu navala barbarov.

In tudi današnji poeat je zakrivil imperatorje s svojo neodločnostjo.

Prestrašen od mnogoštevilnega sovražnika, se je umaknil Mark Avrelij tako hitro, kot bi bežal pred zmagovalcem. Hotel je opustiti svojo vojsko, potem se sveča z Markomani, z mešanaško legijo, ki je prihajala od vzhoda. Armenci so prišli sicer pravočasno, a vojaki so bili tako obešani od hitrega pohoda, da niso vzdržali pred germansko silo.

Vdru nega je zakrivil cesar, da so ga barbari odrezali od Donave, od vode od brodov, ki so vozili živež in streljivo. Zavzeli so ni cel boog ro-e, rimski vojaki pa je ostala gola zarnina, kjer je je igralo palajoče sonce. Že danes so padali ljudje in konji od prevelike žeje. Niti enega studenca ni bilo v bližini.

Publij je videl cesarjeve napake, toda njegovo vojno izkušnjo so vzeli skazi glavnega vodje, ki so se vedno menjavali. Nekega poddelnika je poslušal, drugega bi moral disciplino plačati z življenjem. Tako je užil svoje vojake, tako je delal sam.

Tudi sedaj je šel k Marku Avreliju po mojno gesla. Dobil ga je v šotoru v kruga astrologov in vedežev, kabere je vzel imperator-filozof s seboj iz Rima.

»Moj bog zahteva za blagonakloonjenost dva leva,« je govoril slavni pafiagonski prerok, Aleksander iz Abonatejha in si gladil dolgo, belo brado. »Ako boste kralja pustnje srečno prepluvala Donavo, tedaj bo rimski kralj pomiril barbare za vedno.

»Kralj rimljev« je sedel na zbodljivem stolu s sklonjeno glavo in poslušal v skrbeh proročko barbarova. Gojenec stoljkov, sprejemljiv za vraže, kot vsi njegovi sodobniki, je v mnogih iskal sredstva, kako bi naklonil Aleksandrovega boga. Zelo težke stvari zahteva Glikon, saj je sovražna vojska bezala dosop do Donave.

»Morda se bi prezrl tvoj bog lepje krvi, prelite na oltarju?« je polglasno vprašal Mark Avrelij. »Apoloonovi svečeniki bi mu darovali štiri, mesto dveh. In dodali bi je petdeset belih oslov.

Aleksander je zmajal z rameni.

»Ni v moji moči obrniti Glikonovo volja,« je odgovoril.

Mark Avrelij je molčal.

Po daljšem odmoru je zopet rekel:

»Ali je tvoj bog oznaši mesto, kjer morata leva prepluvati reko?«

»Govoril je samo o Donavi,« je zamrmral barbarov.

»V tem slučaju lahko ustrelimo njegovi volji,« je rekel cesar in opazil Publija, je ukazal:

»Bodnostveni Lucij Ver, naj izvoli tribun Publij iz svoje kohorte dva največja leva. Tribun odide z njima takoj do Akvinka (Sveda Pešta), do koder bo niso peljali barbari in vrže kralja pustnje v Donavo. Naj bom, da bom imel do sončnega vzhoda he vest o bega žrtev.

A, ko Publij ne odide, prišepne:

»Čakaš na možno geslo? ... »Upanje!« Iztrgal pred vsmom pečati na vojni pisvoka.

»Vi« se je obrnil do zvedavih oči in vrhovjev, »ne zatisnite oči nocojšno noč. Naj sam zvende razkrijejo zakrito prihodnjost.«

Zamahnil je z roko v znak, da bode biti sam in se zazrl na papirnati zavitek.

Že celo leto je živel trdo taborsko življenje in se brez prigovora podvrgel vsem neugodnostim. Premagal je v sebi odpor do vojaškega življenja, privadil šibko telo napornom, spal v šotoru, jedel navadne prikuhe, bil pel poleg vojaka, kot vsi veliki rimski vojskovodje. Poznemal je vestno krepostni imperatorjev-vojskov, a njihovega genija ni mogel doseči. Bogovi mu niso dali človeškega pogleda, bliskovitih gibov, samovitnosti in drznega junaštva grabežljivih ptic. Filozof, vajen razmišljati vsako nakano s kritiko, je dolgo premišljeval, predno je dal ukaz. Tam, kjer je bilo treba hitro delovati, v soglasju z menjajočim trenotnim razpoloženjem, se je obotavljal, dvomil in omahoval v premišljevanju.

Globoki poznavalec človeške narave, Mark Avrelij, pa si je bil svest svoje vojaške nemoči. In s to zavestjo se je moral, kajti zanj, za imperatorja, najvišjega vojskinega poglavarja, ni bilo primerno posvetovati se z lezati in tribuni. Okrenil bi se tedaj od njega vojak, katerega so dotlej vedno vodili znamenji vojskovodje.

V teh svojih skrbeh, je poznal cesar na pomoč vse bogove in duhove, se spomnil vseh vrat in darovanj, se oprijel vsake bilke upanja kot utopljenec lista, ki plava na vodi.

Pred prikazni mirna in razvedrilen, se je poprezal v žalost, kadar je bil sam. Tedaj je podil strašne prikazni neznanega jutri, jemal v roke drhtelce in pisal spomine celega življenja da zapusti spomin plemenite a potrte duše.

V vsako hišo Domoljuba!

fari. V nedeljo, 11. oktobra zjutraj je zdrav vstal, šel ven pogledat, kakšno je vreme, ko ps je prišel nazaj v sobo, spregovori z ženo par besed, nakar se zgrudi, zadet od kapi. Star je bil 43 let in zapušča ženo in 11 otrok, katerih najstarejši je pri vojakih. Uboga žena na tako velikem posestvu z majhnimi otroci. Kako dobar je bil ta mož, je pričal njegov pogreb. Ljudje so se ga udeležili iz več fara, tudi bivši naš župnik Vodopivec je prihitel na pogreb 5 ur daleč iz Št. Gotarda. Žalujoči ženi, otrokom in sorodnikom iskreno sožalje, njegovi duši pa večni mir in pokoj!

Iz naših društev

Kamnik. Dram. odsek Društva »Kamnik« vprizori v soboto 24. okt. ob 8 zvečer in potem še v nedeljo 25. okt. ob 4 popoldne v Kamniškem domu veseloigro »Detektiv Meglac«. Snov igre je vzeta iz pravkar minulih naših slovenskih političnih razmer. Je to komedija, ki vzbuja ogromno smeha, a je tudi žgoča kritika vsega, kar se je dogajalo v preteklih letih v skoraj sleherni slovenski občini: žalostno, da bi si najrajši zakril oči. Igra bo kot nalašč poudarila razpoloženje, ki bo vladalo tisti dan širom Slovenije. Že to najbolj priporoča obisk te lepe igre.

Hrušica pri Ljubljani. Prosvetno društvo priredi I. prosvetni večer v nedeljo, 25. oktobra ob 4 popoldne s predavanjem p. misijonarja, ki odide kmalu v Indijo: »Pri naših misijonarjih v Indiji«. Krasne skioptične slike! Vabljeni!

Dol pri Ljubljani. V nedeljo, 25. oktobra ob 3 popoldne uprizori naše Katol. prosvetno društvo Jalenovo tridejanko »Grobovi«. Prireditev je združena tudi s proslavo praznika Kristusa Kralja. — Prijatelji katol. prosvete vabljeni! — Tudi fantovski odsek ima v nedeljo, na praznik Kristusa Kralja, skupno sv. obhajilo in skupni zajtrk, nato pa ima ob 8 zjutraj v društvenem domu svoj letni občni zbor. Bog živi!

Brezovica pri Ljubljani. Kat. prosvetno društvo vprizori v nedeljo, 25. oktobra, ob 3 pop. in ob 8 zvečer v Društvenem domu narodno igro »Deseti brat«. Vsi naši prijatelji vljudno vabljeni.

Šostro. Naše prosvetno društvo bo priredilo v nedeljo 25. oktobra ob 4 popoldne v Društvenem domu prosvetni večer, namenjen proslavi praznika Kristusa Kralja. Vljudno vabljeni vsi!

Mavčiče. »Rožmarin« bomo videli na odru društvenega doma v Mavčičah. To lepo vojno dramo v treh dejanjih vprizori za otvoritev igralne sezone fantovski odsek našega društva v nedeljo, 25. oktobra ob 15. Pred igro zapoje pevski zbor. Vabljo fantje.

Mošnje. V nedeljo 25. oktobra ob 3 popoldne bo v društveni dvorani redni občni zbor prosvetnega društva. Vabljeni so vsi redni in podporni člani društva. Pripeljite s seboj tudi nove člane! Društvo bo priredilo 8. novembra burko »Babilon«. Po fari se sliši glas, da je naš šolski upravitelj prestavljen. Naši JNSarji bodo izgubili močno oporo.

Ježica. Te dni je naše Prosvetno društvo razposlalo vabila za kmetijsko-gospodarski tečaj, ki ga bo priredilo od 26. oktobra do 6. novembra. Toplo pozdravljamo to akcijo naše prosvetne organizacije! Da bi le lepo uspela in rodila čim več in čim trajnejših sadov. Prosvetno društvo je z nameravanim tečajem pokazalo, kako dobro se zaveda svojih nalog, ki jih ima do vseh stanov. — Tečaj bo obsegal vrsto predavanj iz najrazličnejših področij gospodarstva in se bo oziral v prvi vrsti na krajevne potrebe naše občine. Predavanja bodo o stvareh, ki so jih določili zastopniki naših organizacij sami na posebnem sestanku. Sodelovanje so obljubili sami priznani predavatelji. Kolike izredne važnosti je tak tečaj v današnjih dneh, je odveč poudarjati. Zato je v veliko korist vsem, če se tečaja udeleže! Natančen spored tečaja je razviden iz vabil. Pričetek bo vsak večer ob pol osmih. Vstopnine ni. Za december pripravlja Prosvetno društvo delavsko-socijalni tečaj, na katerega že sedaj opozarjamo.

Nova Oselica. Na praznik Vseh svetih ob 2 pop. bo naše društvo vprizorilo v Prosvetnem domu vereki misterij »Sleherník«. Ta igra je prav primerna za sedanji čas, posebno za ta praznik, ko naše misli hitijo k dragim rajnim. Zatorej ne zamudite prilike in pridite pogledat. Igra predstavlja človeka, njegovo življenje in njegovo smrt. — 8. novembra se vabijo vsi člani na redni občni zbor, da slišijo poročila o delu društva v preteklem letu, in da sestavijo nov delovni program za prihodnje leto.

ZAHVALE

Podpisani Janez Kurnik sem že 40 let naročnik »Domoljuba« in sem pogorel 11. X. leto. S tem potrjujem, da mi je č. g. Franc Vavpetič, zupnik v Šenčurju, izplačal 15. X. 1000 Din kot požarno podporo uprave »Domoljuba«.

Kar najlepše se zahvalim upravi »Domoljuba« za tako visoki dar in ostanem še nadalje zvest naročnik priljubljenega časopisa in ga vsakemu toplo priporčam.

Janez Kurnik.

Ker mi je pogorela stanovanjska hiša, dne 10. okt. t. l., mi je uprava Domoljuba že v par dneh izplačala požarno podporo tisoč dinarjev. Zato se najtopleje zahvaljujem in zavezujem, da bom ostal stalni naročnik »Domoljuba« in ga vsakemu priporočal.

Hočevar Jože,
Brezovi dol, št. 42.

RADIO

Program Radiofonske oddajne postaje v Ljubljani od 22. oktobra do 29. oktobra:

Vsak dan: 12 Plošče. 12.45 Vreme, poročila, čas, spored. 13.15 Plošče ali orkester. 14 Vreme, borza. 12 in 22 Čas, vreme, poročila, spored. — **Četrtek,** 22. okt. 18 Radijski orkester. 18.40 Slovenščina za Slovence. 19.30 Nac. ura. 19.50 Zanimivosti. 20 Večer Antona Hajdriha. 21 Plošče. 21.30 Radijski orkester. 22.15 Radijski orkester. — **Petek,** 23. okt. 11 Šolska ura. 18 Ženska ura. 18.20 Plošče. 18.40 Tekstilno delavstvo v boju za kolektivno pogodbo. 19.30 Nac. ura. 19.50 10 minut zabave. 20 Prenos iz Zagreba. 21 Radijski orkester. 22.15 Kmečki trio. 22.30 Angleške plošče. — **Sobota,** 24. okt. 18 Radijski orkester. 18.40 Kaj prispeva izvenšolsko življenje za splošno vzgojo. 19.30 Nac. ura. 19.50 Pregled sporeda. 20 Zunanji politični pregled. 20.20 Belokranjska trgatev. 22.15 Radijski orkester. — **Nedelja,** 25. okt. 8 Plošče. 8.30 Telovadba. 9 Čas, poročila, spored. 9.15 Plošče. 9.45 Verski govor. 10 Prenos cerkvene glasbe. 11.30 Otroška ura. 17 Kmetijska ura. 17.20 Pesmi za zabavo. 18 Strici, zvočna igra. 19.30 Nac. ura. 19.50 Slovenska ura. 20.20 Večer operne glasbe. 22.15 Radijski jazz. — **Ponedeljek,** 26. okt. 18 Zdravniška ura. 18.20 Plošče. 18.40 Kulturna kronika. 19.30 Nac. ura. 19.50 Zanimivosti. 20 Narodne pesmi. 21 Radijski orkester. 22.15 Radijski jazz. **Torek,** 27. okt. 11 Šolska ura. 18 Radijski orkester. 19.30 Nac. ura. 19.50 10 minut zabave. 20 Orgelski koncert. 20.45 Plošče. 21 Radijski orkester. 22.15 Slovenske narodne. — **Sreda,** 28. okt. 18 Mladinska ura. 18.40 Pravna ura. 19.30 Nac. ura. 20 Rezervirano za prenos. 22.15 Plošče.

DOBRO ČTIVO

k Gospodinje in gospodarje opozarjamo na I. Majdičevo knjigo: **»Nasveti za hišo in dom«.** Brez te izvrstne knjige naj ne bo nobena slovenska hiša. V njej najdeš nasvete in navodila, ki jih rabiš v gospodinjstvu in gospodarstvu v vsakem letnem času. Tako se knjiga bavi z gospodinjstvom v hiši, z gospodarstvom na polju, z vinogradništvom, živinorejo, čebelarstvom itd. Nudi veliko receptov za dobra jedila in razpravlja o domačem zdravljenju in negi telesa. Cena vezanemu izvodu je 30 Din, broširanemu 20 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

k **Zanimiva knjiga.** V začetku decembra izide izvirna povest **»Živi izviri«,** ki v živi besedi opisuje življenje slovenskega orača od davnih dni do danes. Ded zemljo trebi in orje, oče jo poseje in gleda bujno njeno rast, sin z njo zori in čaka žetve. Rod, ki orje in seje, se bori in ženi, se vojskuje in punta, umira in zopet vstaja. Knjigo toplo priporočamo našim družinam, dalje pa tudi ljudskim in društvenim knjižnicam. Knjiga bo obsegala okrog 400 strani in stane v prednaročbi brš. 50 Din, vez. 60 Din, pozneje po izidu ji bo cena občutno višja. Naroča se: Založba knjige »Živi izviri«, Ljubljana, Marmontova 11

V šoli: »Torej otroci, srečne počitnice, pa malo bolj pameni se vrnite!« — Vsa šola: »Hvala, enako!«

Ženin, ki je zamudil vlak, brzojavi v zmedeni zadregi: »Počakajte s poroko, dokler ne pridem!«

Tuš. »Gospodična! Kako srečen bi bil, če bi bila bila sonce mojega življenja.« — »Kar naj bo, saj je sonce 20 milijonov milj daleč.«

NAZNANILA

d **Duhovne vaje za dekleta in žene** se bodo tudi v prihodnje vršile v Domu Brezmadežne na Mali Loki pri Ihanu. Zato vas vljudno vabimo, da se za nekaj dni odmaknete svojim navadnim skrbem in v samoti poskrbite za svoje duše. V novembru bodo duhovne vaje dvakrat: najprej za dekleta od 7. do 11. novembra, potem za žene od 14. do 18. novembra. Ker je vedno bolj trda za denar, smo znižali oskrbnino za ves čas od 100 na 85 Din. V to svoto je tudi že všteta vožnja z avtobusom iz Ljubljane in nazaj. Priglasite se kar po dopisnici na naslov: **Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.**

Dalmatinske fige in **kraško brinje** dobite najceneje pri
Sever & Komp., Ljubljana

Berač. »Dovolite, da se vam predstavim. Jaz sem tisti, ki je napisal knjigo, kako se da na sto načinov priti do denarja.« — »Kako pa pridete do tega, da sami beračite?« — »Veste, to je eden izmed načinov, ki sem jih opisal v knjigi.«

MR. SANOVEC
PLANINKA
SOLNATI ČAJ
Din 20·— 12·— 3·50

Kmet Vance v Oakham, v državi Massachusets, ima ogromen grm paradižnikov na svojem vrtu. Na tem grmu je lani pridobil 1429 paradižnikov.

1000 divjakov za vrtnice kupim
Franc Jenko, Medvode

Orkan drvi z naglico od 80 do 100 milj na uro; hud veter od 30 do 45 milj in navadni veter 5 milj.

Hvaležnost. Zagovornik: »Osebno sem prepričano o vaši nedolžnosti, pa upam, da bom prepričal tudi sodnike.« — Vlomilec: »O, kako bi vam bil hvaležen, gospod doktor. Zanaprej bi zagovorništvo vselej vam zaupal.«

Ako znate varčevati
Ako znate računati
Ako znate primerjati
Ako poznate blago
potem boste kupovali le v manufakturni trgovini
Kmečki Magacin, Ljubljana
Krekov trg štev. 10. - (nasproti Mestnega doma.)
Mi Vas postrežemo z najboljšim blagom in najnižjimi cenami.
Obiščite nas in prepričajte se?

Načrt. Zdravnik: »Torej — alkohol, tobak in pa gostilniško družbo vam moram vsekako prepovedati.« — Bolnik: »Gospod doktor! Ali ni bila pravkar moja žena tukaj?«

Ugoden nakup
jesenskega in zimskega blaga Vam nudi trgovina »PRI CIRILU« na Vrhniki.
Pridite in prepričani bodete, da kupite prav dobro.
Se priporoča trgovina
„pri Cirilu" na Vrhniki

Mali oglasnik
Vsaka drobna vrstica ali pa prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba" plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozirom obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Krojaškega vajenca sprejmem takoj. Naslov v upravi Domoljuba pod štev. 15563.

Šivalne stroje: Pfaff, Vesta, Kaiser, in Gritzner ter kolesa kupite po zelo nizkih cenah pri stari domači tvrdki M. R. Plevel v Preski pri Medvodah.

Mlinar išče mesta v kmečki mlin. Gre na lastno oskrbo, da bi se še priučil. Ponudbe pod „Mlinar" na upravo Domoljuba štev. 15.577.

Kolarski vajenec se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Tavčar Gregor, kolarski mojster, Mokronog 2.

3 šivalne stroje pogrezljiv 2200, drugi 1300, tretji 500 Din, prodam. Gradaška ulica št. 8, Ljubljana.

Delavske čevlje od Din 100·— naprej; gozerje, škornje itd. najboljše dobite pri Jernej Jeraj, Zapoge št. 10, Smlednik.

Dekleta z dežele, katera imajo veselje do šivanja, naučim v šestih mesecih popolnoma vsega šivanja in prikrojevanja, vsakovrstne kroje dobijo brezplačno. Stanovanje in hrana proti plačilu. Praksa v modnem salonu Sattler, Gosposka ulica štev. 4/II, Ljubljana.

Vajenke za šivilje takoj sprejmem. Hrana in stanovanje v hiši mesečno Din 500·—. Damski modni salon Sattler, Gosposka ulica 4./II, Ljubljana.

Hubertus suknjičs zimsko, nepremočljive in vse vrste oblačila po neverjetno nizkih cenah dobite pri Preskerju, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Dekle pošteno, pridno, ki ima veselje do otrok, se sprejme. Ponudbe poslati na: Anžin, Tomačevo št. 10, Ljubljana.

Kupujem jabolka na vagone, mešana (Wirtschaftsäpfel) in namizna. Pismene ponudbe pod 44.249 na Publicitas, Zagreb.

Posestvo srednje veliko na prodaj proti takojšnjemu plačilu. Naslov v upravi »Domoljuba« pod šifro 15.314.

Šivalni stroji malo rabljeni, Singer, Pfaff, ki odgovarjajo popolno novim, a so zato še več kot polovico cenejši edino pri »Premetu«, Ljubljana, nasproti Križanke cerkve. (Tudi ob nedeljah dopoldan na ogled.)

Polže pokrite, vsako količino, prevzamem proti takojšnjemu plačilu. Nabira ci, pošljite takoj; tudi manjše količine — F. Bischof, Maribor—Melje.

Čevljarskega vajenca sprejme Avanzo Martin, Ig pri Ljubljani.

Voska 10 - 15 kg kupim. Ponudbe upravi Domoljuba pod „Čebelni vosek" štev. 15618.

Nagrobne sveče lepe in poceni dobite pri Oroslav Dolenec, Wolfova ulica štev. 10.

Preklic. Grad Miha preklicuje vse, kar je 4. VIII 1936 v Jeranovi gostilni v Beričevem govoril o lastniku te gostilne Jeran Matiju in se mu zahvali, da je odstopil od tožbe.

Preklic. Podpisani Janez Zalokar, Ana Zalokar in Dečman Frančiška, posestniki na Kolčevem, preklicujemo vse zalitve, katere smo izrekli o posestniku Orehku Francu z Ogiega ter se mu tem potom zahvaljujemo, da je odstopil od kazenskega progona.
Janez Zalokar, Ana Zalokar, Dečman Frančiška.

V vsako hišo »Domoljuba«!

SMOKVE
dalmatinske nove (tudi za žganjekuho) zopet na zalogi. Najceneje kakor vedno pri
M. Stele & I. Pielick
Ljubljana, Pogačarjev trg (v knezoškofijski palači)

Kako obljudena je Nemčija. Najbolj obljudena dežela v Nemčiji je Saarska kotlina, kjer pride na vsak kvadratni kilometer 434 prebivalcev. Drugo mesto zavzema Saška s 347 prebivalci, Wirtenberška ima komaj 138, Pruska 136 in Bavarska 101 prebivalca na kvadratni kilometer. Najbolj obljudeno okrožje v Prusiji je Düsseldorf, ki šteje 742 prebivalcev na kvadratni kilometer. Sledi mu Köln s 388 prebivalci na kvadrat. kilometer. Obe okrožji sta industrijski središči zapadne Nemčije, ki ima mnogo velikih mest z dobro razvito industrijo. Najmanj obljudene so vzhodne nemške pokrajine ob poljski meji. Nekatere štejejo komaj 40 prebivalcev na kvadratni kilometer.

Za jesen in zimo
priporoča **F. I. GORICAR**
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29
veliko izbiro blaga za moške obleke in povrtnike, za ženske obleke, plašče in kostume. Trpežne flanele, barhente, žamete, flanel rjuhe, kovtre, deke, triko perilo volnene jopice, nogavice, rokavice in razno drugo zimsko blago.
Velika izbira dežnikov od **Din 36·—** dalje. Izgotovljene otroške in damske plašče ter hubertuse.
Vse, kar rabite v oblačilnih potrebščinah, dobite v tej trgovini v ogromni izbiri, po tako nizkih cenah kot nikjer drugje. Vsak, kdor nakupi nad **Din 100·—**, dobi primeren nameček, ako se skliceje na ta inserat.

Strog ukaz. »Ali je g. urednik v pisarni?« Sluga: »Da, pa ne sprejema, ker je zaposlen.« — »Pa mu vsaj povejte, da njegovo stanovanje gori.« — Sluga: »Mi je prav žal. Toda imam strog ukaz, da ga med uradnimi urami ne smem motiti.«

Brinje, rozine, slive in **dalmatinske fige** oddaja po ugodni ceni tvrdka
Ivan Jelačin, Ljubljana, Askerčeva 1

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati, bolezni preprečiti, bolečine odpraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo učvrstiti, in nesrečne napraviti srečne!
Kaj je vzrok vsake bolezni?
Oslabljenje živcev, potrtost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.
Zadovoljstvo
je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo te more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in
povsem brezplačno!
V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolestnih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.
Poštno zbirališče:
ERNST PASTERNACK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13. Abt. 124.

»Domoljub« stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo. — Dopise in spise sprejema *uredništvo* »Domoljuba«. Tel. 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnino, inserate in reklamacije sprejema *uprava* »Domoljuba«. Telefon 29-92.
Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč.